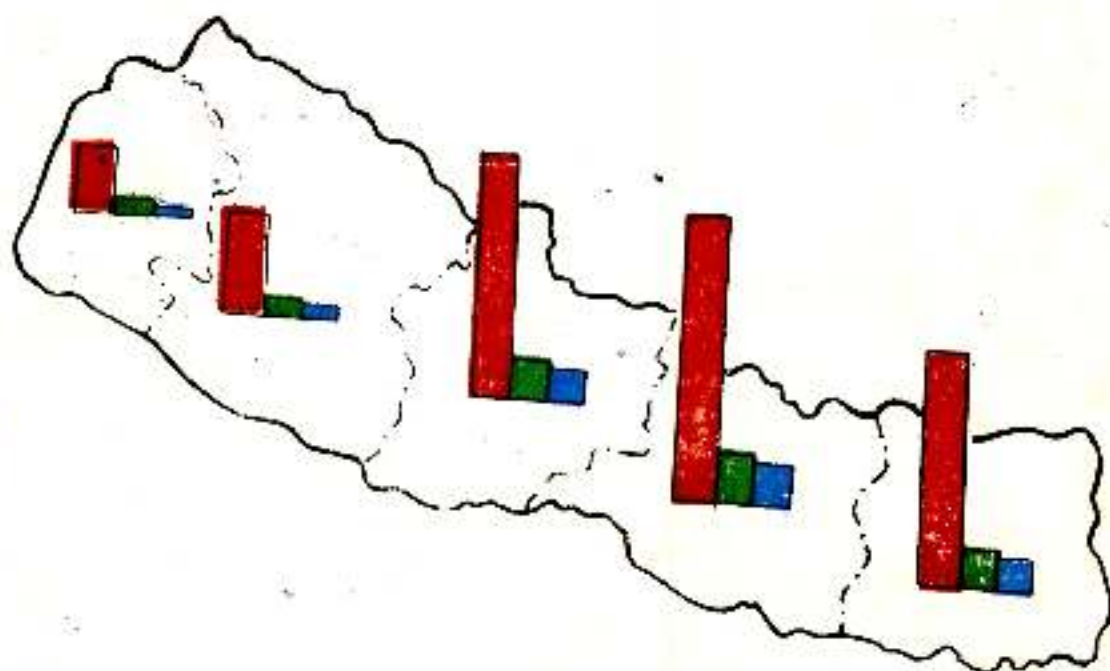

नेपालको शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदन

२०४०

वी. २ को तथ्यांक
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय
योजना महाशाखा
जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा

शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदन

२०४०

श्री ५ को सरकार
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय
योजना मन्त्रालय
जनशक्ति तथा तथ्याङ्क विभाग

शिशुको उज्यालो घामबाट हाम्रा कुनै पनि
बाल-बालिकालाई बाँच्न नपरोस् ।

—थो ५ चोरेन्ट्र

दुई शब्द

श्री ५ को सरकार, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, योजना महाशाखा, जनशक्ति तथा कृष्याहु शाखासि नेपाल अधिराज्यका ७१ जिल्ला साविकसि शिक्षा शाखा एस अन्य शिक्षा सम्बन्धी विकासहरू माफत याधारभूत शैक्षिक तथ्याङ्क सङ्कलन गरी प्रत्येक वर्ष प्रकाशित गरि आएको शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनको सङ्ग्रहमा यो शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन २०८० प्रकाशित गरिएको छ ।

यस प्रतिवेदनमा नेपाल अधिराज्यका पचहत्तर जिल्लाहरूमा भएका जिल्लागत विद्यालय, विद्यापी, शिक्षक संस्था आदिवारे तथेयमा प्रस्तुत गरिएको छ । अतः प्रस्तुत प्रतिवेदन शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने शिक्षक, प्रशासक, अनुसन्धानकर्ता एवं शिक्षा सम्बन्धी अधिकारी राख्ने पढ्नेहरूको लागि निकै उपयोगी हुनेछ भन्ने कुरामा न दिव्यस्त छ ।

डा० ईश्वर प्रसाद उनाय्याय

सहायक

योजना महाशाखा

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय

काठमाडौं

परिचय

[illegible]

प्रस्तुत शैक्षिक प्रतिवेदनका जनसंख्या सारणी कुटीलाई विष्ट पति ब्याक्ता गर्छो छ । यसको भविष्य सम्बन्धित जानकारी (२०२१) लाई आधार मानेर सोही सुवर्णिक शिक्षा विष्ट ब्याक्ता गर्छो प्रमाण तथा उल्लेखितारे विभिन्न विष्टा तथा अन्य विकासहरूका लागि भिन्न-भिन्न विष्टा प्रस्तुत गरिएको छ । यसरी यस प्रतिवेदनका शिक्षाको आधारभूत तथ्याङ्कलाई प्रस्तुत गर्दा विद्यामा प्रवेश प्रवृत्तिहरू आधारमा ब्याक्ता गर्ने प्रमाण ब्याक्ता देखा लगादा विष्टाविष्ट शिक्षा अनुसन्धान कार्यमा लभेन प्रमुखमा ब्याक्ता तथा विद्यामा अभिज्ञि गर्ने आधारभूतहरूको सम्बन्धलाई पुष्टि गर्नमा सहाय पुग्न जाने सार्थ भविष्यको छ ।

जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शास्त्र

योजना महत्वात्मा

विद्या तन्त्र संस्कृत मन्त्रालय

केशव : ५५

$\frac{1}{2}$

क्रम संख्या र विषय	पृष्ठ संख्या
१. केही वर्षाभरी शैक्षिक वर्षाङ्क	१
२. शिक्षा विकास	३
३. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति	६
४. " " " " विवरण	३
५. " " " " विद्यार्थी स्थिति	११
६. नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यापी विवरण	१४
७. " " निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	१६
८. " " माध्यमिक " "	२३
९. नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण	२४
१०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा ओपन विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति	३३
११. प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति	३९
१२. तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण	४१
१३. क्षेत्र अनुसार खण्ड शिक्षकमा तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	४४
१४. नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको प्राथमिक विद्यालय महिला शिक्षक विवरण	४६
१५. नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको निम्न माध्यमिक विद्यालय महिला शिक्षक विवरण	६०
१६. नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण	६४
१७. क्षेत्र अनुसार शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत	६७
१८. क्षेत्र अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	७२
१९. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी बना स्थिति	७४
२०. विद्यापी पहुँच र तयारी केवल शैक्षिक स्थिति	७६
२१. कक्षागत उपेक्षार छात्रछात्राको विवरण	८६
२२. नेपाल अधिराज्यको ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रको शैक्षिक स्थिति	८८
२३. प्राथमिक विद्यालय शिक्षक प्रतिशत	९०
२४. प्रोत्त शिक्षा कार्यक्रम	९१
२५. एम. एल. सी. परीक्षा विवरण	९३
२६. वर्ष १९८०/८१ को लागि खण्ड छात्रा प्रतिशत विवरण	९४
२७. शिक्षाया गतानी	९७
२८. सम्झौता	९८

केही उपयोगी शैक्षिक तथ्यांक २०४०

एक ब्लकमा

प्राथमिक स्तर

विद्यालय संख्या	११,२३९
विद्यार्थी संख्या	५३,२६,४३७
छात्रा संख्या	४,४४,४३०
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	९.०७%
प्राथमिक उमेर (६-१०) वर्गको जम्मा बाल-बालिकाको संख्या	२२,१०,४१४
प्राथमिक विद्यार्थी भन्दा अनुपात	७३.९७%
जम्मा शिक्षक संख्या	३३,१३१
हालैम प्राप्त शिक्षक	१२,९१४
हालैम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	३३.२७%

निम्न माध्यमिक स्तर

विद्यालय संख्या	६,२६५
विद्यार्थी संख्या	२,१९,६३९
छात्रा संख्या	४०,१७१
जम्मा विद्यार्थीमा छात्रा प्रतिशत	१८.३७%
निम्न माध्यमिक उमेर (११-१२) वर्गको जम्मा बाल-बालिकाको संख्या	७५,२५,६११
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भन्दा अनुपात	३४.७०%
जम्मा शिक्षक संख्या	१०,१४६
हालैम प्राप्त शिक्षक	४,३२६
हालैम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	४२.६०%

माध्यमिक स्तर

विद्यालय संख्या	१,१२४
विद्यार्थी संख्या	१,९५,८४६

छात्रा संख्या	४२,८७५
जम्मा विद्यार्थीना छात्रा प्रतिशत	८७.६४%
माध्यमिक उमेर (१३-१२) वर्षको जम्मा केश कटीको संख्या	९७३,३१३
माध्यमिक विद्यार्थीको भर्ना अनुपात	२२.००%
जम्मा शिक्षक संख्या	४७३४
राष्ट्रिय प्रगत शिक्षक	३,३५०
राष्ट्रिय प्रगत शिक्षक प्रतिशत	७०.६०%

अधिराज्यको जम्मा

विद्यार्थी संख्या	११,६६१
विद्यार्थी संख्या	२०४४५२२
छात्रा संख्या	४,४६,४३१
जम्मा विद्यार्थीना छात्राको प्रतिशत	२६.००%
(६-१२) वर्षको जम्मा संख्या	३२,१६,०४२
जम्मा विद्यार्थी भर्ना अनुपात	२३.००%
जम्मा शिक्षक संख्या	२४,०४१
राष्ट्रिय प्रगत शिक्षक	२०,६२०
राष्ट्रिय प्रगत शिक्षक प्रतिशत	८६.२०%

शिक्षा विकास

नवलपरासीको शिक्षा विकास योजना विगत तीन दशकमा शिक्षाको संस्थात्मक विकास तिव्र गतिमा भएको छ । विद्यालय संख्या बढेको छ । त्यस्तै विद्यार्थी एवं शिक्षकहरूको संख्यामा पनि वृद्धि भएको छ । २०३९ सालमा विद्यालय संख्या १४,९०७ पुगेको थियो भने यो संख्या २०४७ मा बाटुर ११,६९१ पुगेको छ । विद्यार्थी संख्या २०३९ सालमा १८,४१,८२१ पुगी २०४७ मा २०,४४,१२२ पुगी शिक्षक संख्या २०३९ सालमा ४८,७०३ पुगेको थियो भने २०४७ सालमा शिक्षक संख्या ४४,०४९ पुगेको छ ।

यसरी २०३९ सालको दशकोमा २०४७ सालमा यत्र उदर विद्यालय स्थापना भएको छ । यत्र २,००,१२७ विद्यार्थीहरू भर्ना भई भन्दा १३९८ शिक्षकहरू विवरण कार्यमा संलग्न भएका देखिन्छ । २०३९ साल र २०४७ साल (पुरै वर्ष) मा विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्याको के कारण निम्ति रहेको छ, तालिका नं. १ मा राख्न देखाइएको छ ।

तालिका नं. १
विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्या

वर्ग	विद्यालय २०३९	संख्या २०४७	विद्यार्थी २०३९	संख्या २०४७	शिक्षक २०३९	संख्या २०४७
प्रारम्भिक (१-२)	१०,६१२	११,२६९	१४,७६,६२८	१६,२६,४३७	१२,२१३	३८,१३१
नि. माध्यमिक (३-७)	२,१६४	३,२८८	१,९८,७२३	२,१३,६३९	९०,८२०	१०,१४३
माध्यमिक (८-१०)	१,०३१	१,१२४	१,००,४०४	१,९८,४४०	४,६३४	५,७६४
जम्मा	१४,९०७	१५,६९१	१८,४१,८२१	२०,४४,१२२	४८,७०३	४४,०४९

माथि प्रस्तुत तालिका नं. १ मा २०३९ साल र २०४७ साल जम्मा ३ वर्षको विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्याको स्थिति देखाइएको छ । एकातिर विद्यालय विद्यार्थी र शिक्षकहरूको संख्यामा वृद्धि भएको पाइयो भने अर्को तर्फ नेपाल अधिराज्यको जनसंख्या पनि प्रति वर्ष २.९३ प्रतिशतले वृद्धि हुदै गएको वास्तविकता २०३८ सालको राष्ट्रिय जन गणनाको प्रथम विवरणले साब्यसाधन सिर्जिएको छ । यी जनसंख्या वृद्धि क्रममा प्रारम्भिक पाठशालामा पढ्न जाने उमेर ६ देखि ९ वर्षका बाल-बालिकाको संख्या त्यस्तै निम्न माध्यमिक र माध्यमिक

विद्यालयमा पढ्न जाने उमेरका बालक: ११ र १२ वर्ष तथा १३ देखि १५ वर्षका केटाकेटीहरूको संख्यामा पनि वृद्धि हुँदै गएको पाइन्छ । विनीहरूको संख्या बढ्न थालेको देखिन्छ ।

पाठशालामा पढ्न जाने उमेरका संख्या

उमेर वर्ग	कुल संख्या	२०३९		२०४०	
		कुल संख्या	केटा माथको संख्या	कुल संख्या	केटा माथको संख्या
२-१०	२१,७२,७५५	५१,२०,४५१	२२,७०,५९४	५१,५०,३००	
११-१२	७,०४,१३१	३,५०,२९९	७,२२,५५१	३,९५,१३४	
१३-१५	५,७९,२०२	४,७०,९९१	९,०३,३९३	४,५०,३९३	
६-१५	३०,५६,०८८	११,०१,७४१	३८,५६,५४८	२०,२५,१३८	

उल्लिखित तथ्याङ्कको आधारमा २०३९ र २०४० कूल सम्मान्य बालकको ६ देखि १५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या २५ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या तुलना गरिने पनि हेर्न सकिन्छ । तालिका नं. २ मा यो तुलना प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २ कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

साल	६ देखि १२ वर्षका जन संख्या	१ देखि १० कक्षाको कुल विद्यार्थी संख्या	कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
२०३९	३०,५६,०८८	५५,४३,०२५	५६.९
२०४०	३०,५६,०८८	५०,४४,४५२	६०.०

प्रस्तुत तालिका नं. २ अनुसार यहाँ १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्यामा राम्रो वृद्धि भइरहेको पाइन्छ । ६ देखि १२ वर्ष उमेरको कुल ३०.५६ प्रतिशतका दरले जनसङ्ख्या वृद्धि भए अनुसार पनि १ देखि १० कक्षाको कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतमा यो वर्षको प्रतिशत ६६.९ प्रतिशत वृद्धि भएको पाइन्छ । ६ देखि १२ वर्ष उमेरको जन संख्यामा १ देखि १० कक्षा अवतल मा वि. वि. वा. वि. र वा. वि. तिनीहरूका विद्यार्थी समावेश भएको हुन्छ ।

अब माध्यमिक, निम्न माध्यमिक एवं प्राथमिक स्तराभित्रै कति कतिहरूको के कस्तो स्थिति रहेको छ देखाउने काम भएको छ ।

प्राथमिक शिक्षा

प्राथमिक शिक्षाको अवधि ५ वर्षको गरिएको छ । यस अवधिमा विद्यार्थीहरूलाई लेख्न पढ्न र नविकनको आधारभूत ज्ञान दिनुका साथै राम्रो र राष्ट्रियता प्रतिको भावना विकास गर्नु उद्देश्य प्रयोग गरी साधारण जनतालाई समेत न्यूनतम शिक्षाको अवसर दिने विचारले व्यवस्था भएको छ । भर्खो यो व्यवस्था अनुसार

माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा निम्नको वृद्धि हुने गरिएको पाइन्छ । २०३६ को दोजोमा २०४० को वृद्धि एवं छात्राको प्रतिशत समेत तालिका नं. ३ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३

साल	जम्मा	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या प्राथमिक अवधि प्रतिशत	संख्या छात्रा	छात्राको प्रतिशत
२०३६	१४,७४,३६८	६७.७	४,१०,४३६	२७.८
२०४०	१६,२६,४३७	७२.६	४,२७,४३८	२६.०

निम्न माध्यमिक शिक्षा

निम्न माध्यमिक शिक्षाको अवधि २ वर्ष गरिएको छ । यस अवधिमा निम्न माध्यमिक शिक्षाले देशभरि र राज्यभरि शिक्षाई पारित गरिने गर्दै र पूर्व प्राथमिक शिक्षा प्राप्त गरेका बालबालिकाहरूले अध्ययन गरिएको छ । यस निम्न माध्यमिक तहको विद्यार्थी संख्या तालिका नं. ४ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४

साल	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	छात्रा	छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा नि. मा. विद्यार्थी प्रतिशत
२०३६	१,६८,७४३	४२,५०७	२५.२	१३.४७
२०४०	२,१६,६२६	४०,१७१	१८.५	१६.४०

प्रस्तुत तालिका अवलोकन गर्दा २०३६ र २०४० मा प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी ३ प्रतिशतमा वृद्धि भएको छ र २०३६ सालको दोजोमा निम्न माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या २०६१६ वृद्धि भएर छात्रा संख्यामा ३३६४ सँगै हजार तीन सय पाँचठुन् वृद्धि भएको पाइन्छ ।

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको लक्ष्य उच्चशिक्षा र उपयोगी नागरिक तयार पार्न रहेको छ २०३६ र २०४० साल जम्मा र जम्मा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या छात्राको प्रतिशत एवं निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थीको प्रतिशतबारे के कस्ता रिपोर्ट रहेको छ तालिका नं. ५ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ५

साल	जम्मा विद्यार्थी संख्या	छात्रा संख्या	छात्राको प्रतिशत	नि. मा. वि. विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
२०३६	१,७०,४०४	३२,१२१	१८.८	२४.७
२०४०	१,६८,४४६	४०,५७०	२०.६	६०.४

प्रस्तुत तालिका अनुसार यस सावकी दोजोमा को २०४० मा विद्यार्थी संख्यामा २००४२ र छात्रा संख्यामा ७७३६ ले वृद्धि भएको पाइन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति

विद्याकी संख्या वृद्धि तथा जनसंख्या वृद्धिको आधारमा कक्षाको माँगलाई ज्ञानमा राखी सम्पूर्ण जनशक्ति शिक्षा हासिल गर्ने पाठन सञ्चालीका लागि जिल्लामा विद्यालयहरू थप हेर्ने जातु तिलाग्न आवश्यक छ । यसै आवश्यकताको सम्बन्धमा रहेको ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयले जिल्ला जिल्लामा विद्यालयहरू थप्दै गएको पाइन्छ । नेपाल अधिराज्यमा २०३६ सालमा सञ्चालन भइरहेको सम्पूर्ण प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू क्रमशः १०,६१२, ६६६४ र १०३१ भएको छ भने २०४० सालमा आएर यी संख्या क्रमशः ११२६६, २२३२ र ११२४ भएको छ ।

२०३६ सालको तुलनामा २०४० सालमा आएर प्राथमिक विद्यालय संख्या २०७ वटाको पाइन्छ भने निम्न माध्यमिक तथा २०४ वटा भई माध्यमिकमा ६२ ले बढेको देखिन्छ ।

नेपाल अधिराज्यका जिल्लाहरूमा सबभन्दा धेरै प्राथमिक विद्यालय भएको जिल्ला रणोज्जा २५३ र सबभन्दा कम भएको जिल्ला मनाङ्गमा २१ प्राथमिक विद्यालय देखिन आएको छ । निम्न माध्यमिक तर्फ सबभन्दा धेरै काठमाडौँ जिल्लामा ६० र सबभन्दा कम मनाङ्गमा छ र माध्यमिक तर्फ सबभन्दा नदी विद्यालय संख्या भएको जिल्ला काठमाडौँमा २५ भई सबभन्दा कम मनाङ्ग जिल्लामा १ मात्र परेको छ ।

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक विद्यालयहरू विकास क्षेत्रको आधारमा क्षेत्र अनुसार विवरण तालिका नं. ६ मा दिइएको छ ।

तालिका नं. ६
क्षेत्र अनुसार विद्यालय विवरण

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यालय संख्या		वृद्धि प्रतिशत	निम्न माध्यमिक संख्या		वृद्धि प्रतिशत	माध्यमिक विद्यालय संख्या		वृद्धि प्रतिशत
	२०३६	२०४०		२०३६	२०४०		२०३६	२०४०	
पूर्वाञ्चल	२५६६	२६६६	३.१९	७२२	८०२	११.०८	२५०	२६८	७.२१
मध्यमाञ्चल	२६६१	३१५१	५.३५	७६१	८६१	१३.६४	३०८	३६७	१२.६६
पश्चिमाञ्चल	२७१४	२७६६	१.३०	८०१	८०६	०.६२	२८३	३०२	६.७१
महाकालिमाञ्चल	१६२३	१६७४	३.१४	३५६	४२४	१८.११	१०६	११५	८.४०
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०१५	१०५६	४.३४	२६१	३४२	१७.५३	८०	८२	१.५०
नेपाल अधिराज्य	१०६१२	११२६६	३.४५	२६५४	३२६८	१०.२६	१०३१	११२४	९.०२

प्रस्तुत तालिका सम्मति हेर्दा पाँच विकास क्षेत्रमा २०३६ सालको दाखीमा २०४० सालमा प्राथमिक निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयको वृद्धि प्रतिशत समेत स्पष्ट देखिन आएको छ । तत् अनुसार जिल्लामा विद्यालय विवरण विस्तृत रूपमा माहिती नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यालय दिवरण**
सारिणी नं. १

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय			अगुना
			साधारण	व्यवसायिक	संस्कृत	
ताप्लेजुङ्ग	१५५	४१	८	१	१	१०
पाँचथर	९४६	३२	११	१	—	१२
इलाम	२०३	४६	६	२	—	९१
काभ्रे	२२१	५५	३३	६	—	३६
मेची अञ्चल	७४६	१७६	४१	१०	१	६६
सुनसरी	९४६	४२	५	१	—	६
मोरङ	१८२	६६	१७	—	१	१०
तेह्रथुम	१५८	३६	८	८	—	१०
धनकुटा	१६१	४३	८	१	—	६
मोरङ	२१३	८८	४२	—	—	६२
सुनसरी	१६२	६४	२३	१	१	२७
कोशी अञ्चल	६६६	२२२	१०६	७	२	११६
मोरङ	८६	२८	४	१	—	६
ओखलढुङ्गा	१६४	४२	१४	—	—	१६
ओखलढुङ्गा	१२०	२७	१०	१	—	११
मधुपुर	१२३	३४	६	१	—	१०
मधुपुर	९८८	६३	२१	२	१	२४
मिरहा	१७७	४०	१६	३	—	१६
मधुपुर अञ्चल	८६१	२६१	७४	५	१	८४

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय			जम्मा
			सामान्य	व्यावसायिक	संस्कृत	
पूर्वाञ्चल	२६४६	८०९	२४२	२२	४	२६८
दोलखा	१२३	३२	७	१	—	८
रामेछाप	१४६	४०	१०	१	—	११
सिन्धुलिमाडी	१४०	४०	११	१	—	१२
धनुषा	१७१	४६	२१	२	१	२४
महोत्तरी	१३४	४४	१४	३	१	१८
सर्लाही	१४६	४६	१४	२	—	१६
जनकपुर अञ्चल	८८२	२८१	७७	१०	२	८६
सिन्धुपाल्कोट	१८६	४२	११	—	—	११
रमुचा	४३	१३	३	—	—	३
नुवाकोट	१६८	४७	१६	१	—	१७
धनकुटा	१६२	४४	१३	१	—	१४
काभ्रे पलाञ्चोक	२२८	६४	१६	३	—	२२
मकमुर	६९	३८	१०	२	—	१२
काठमाडौं	२२५	६०	४६	६	—	६४
ललितपुर	१६१	४३	२८	४	—	३२
बागमती अञ्चल	१२४१	३६१	१५६	१७	—	१७६
कमलानगर	१८८	३८	१०	—	—	१०
चितवन	२०२	४७	२१	२	१	२४
रौतहट	१५१	३६	१३	२	१	१६
नारा	२२४	६८	१५	१	१	१७
पर्स	१६१	३६	१२	३	—	१५
नारायणी अञ्चल	६२७	२१६	७१	८	३	८२
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	३१५१	८६१	३०७	३५	५	३४७
गोरखा	२०८	५३	१८	२	१	२१
मनाङ्ग	२१	६	१	—	—	१
सप्तकुण्ड	१६५	४६	२०	२	१	२३
कास्की	२५१	८०	३२	१	१	३४
लुम्बिनी	२१८	४३	१८	२	—	२०

विवरण	प्रारंभिक विद्यार्थी	द्वितीय माध्यमिक विद्यार्थी	माध्यमिक विद्यार्थी			अन्य
			साधारण	व्यावसायिक	अन्य	
स्वाध्याय	२४३	७३	२०	—	१	२४
गणेशजी अश्वल	११५६	३२९	१२०	७	४	१२९
नरसिंहदासी	१६३	६६	१५	१	—	१६
दत्ता	२४१	७४	२२	३	२	२७
गुप्ता	२२६	४६	२०	२	१	२३
अर्धरात्री	१४६	४०	७	२	०	१४
कावेरी	१२०	१०	६३	२	५	७३
कविशंकर	१५५	३४	१०	२	१	१३
गुप्तिजी अश्वल	१०६०	२९१	३३	१३	५	१२१
गुप्ता	४३	१९	२	१	—	३
गणेशजी	१२६	३०	२	१	—	१०
पर्वत	१४५	४३	२५	३	—	२३
कावेरी	२००	७५	१३	१	५	१८
अर्धरात्री अश्वल	४२०	१००	४४	४	१	६०
प्राज्ञाशाला वि. क्षेत्र	२०६५	५०६	२६१	३५	११	३०६
चक्रान	१३२	२०	४	१	—	५
श्रीराम	१२६	३५	७	—	—	७
सत्यजी	१६०	२३	६	१	—	७
पद्म	१६५	३९	८	१	१	९०
राज	१४०	४६	१५	२	१	२१
राजजी अश्वल	७३२	१७४	४६	४	३	५५
हनुमान	२०	१२	४	—	—	४
मुकु	३०	११	३	—	—	३
श्रीराम	६६	११	४	—	—	४
कावेरी	६६	२१	६	—	—	६
मुक्ता	७४	२४	४	१	—	५
कर्णजी अश्वल	२२१	८५	२१	४	—	२५
जाजराजी	१००	२५	४	१	—	६
देव	१६३	३६	७	१	—	८
कुर्ज	१५०	६६	६	५	—	८

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय			सम्पत्ति
			साधारण	व्यावसायिक	संस्कृत	
बकि	१११	३३	७	१	—	८
बर्दिया	१०	३०	११	१	—	१२
भरी जखन	८१०	१८४	३६	६	—	४२
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१६०४	४८४	१०१	१२	२	११५
बाजुरा	८८	३०	७	१	—	८
बझाङ	५५६	४४	८	१	—	६
बाझिम	१२८	३०	६	१	—	७
डोटी	१८५	३५	८	१	—	९
दैलेखी	१४४	४४	१४	१	—	१६
सप्तरी जखन	३०४	१६१	४४	४	—	४६
दाङ्ग	१२६	३१	७	१	—	८
सप्तरी	१८१	४४	१४	२	१	१८
सुनसरी	८६	३७	६	२	—	८
सुनसरी	८५	४८	८	१	—	९
महाकाली जखन	४४४	१४१	३६	६	१	४६
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१०२९	३४२	८०	११	१	९८
नेपाल अधिराज्यको	११२३१	३२६०	६६३	१०८	२३	११२४

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति

विद्याको धेरैमा प्रतिवर्ग बर्ष हुने राष्ट्रिय स्तरको बृद्धि राखेको र्दो राज्यलाई राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासको निम्ति आवश्यक रक्ष जनशक्तिको जल शर्मा लगातीको लगाउ गर्दाग गर्दा विद्याना अनुरूप लागू गरिएको शिक्षा प्रणालीको योजना अधिराजकी सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा लागू गर्दाकि विद्यालयमा व्यवस्था गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या वृद्धिमा निकै सुधार हुँदै गएको देखिन्छ । २०४० सालमा याएर प्राथमिक विद्यार्थी संख्या १६,२६,४३७ पुगेको छ । यो संख्या गत वर्ष १४,७४,९३० थियो । गत सालको राजीनामा प्राथमिक विद्यार्थी संख्या करीव १०.२२ प्रतिशतले बृद्धि भएको पाइन्छ । निम्न माध्यमिक तहमा २,९६,५३३ पुगेको छ । जुन गत वर्षका १,९६,७०३ थियो र माध्यमिक तहमा २०३९ सालमा १,७०,४०४ बाट बढ्नु भई १,६२,४४६ पुगेको देखिन्छ । अर्को निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा क्रमशः १०,१३ र १६,४६ प्रतिशतले बृद्धि भएको पाइन्छ ।

देशमा शिक्षा विकासको लागि राष्ट्रिय स्तरमा विद्यार्थी भर्ती प्रतिवर्त वडागत छात्रहरूको ताबतार्थ छात्राहरूको भर्ती संख्या पनि बढ्नु निम्नतः आवश्यक छ । २०४० सालको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्या क्रमशः ४,४५,४३०; १०,९७१ र ४०,८७० देखिएको छ । जुन जुन विद्यार्थी संख्याको क्रमशः २०.०, २२.० तथा २०.६ हुन आउँछ । गत वर्षको प्रतिशतहरू क्रमशः १७.५, २५.२, २५.९ थियो । गत साल र अहिलेको छात्रा प्रतिवर्त हुँदा बृद्धि भएको भन्न सकिनेन । तर छात्रा संख्या बृद्धि पर बढाउन निकै प्रयासको आवश्यकता पनि देखिन्छ ।

यी छात्रा संख्या तथा क्षेत्र अनुसार छात्रा विद्यार्थीहरू बृद्धि प्रतिवर्त (२०३१/०४०) र क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी एवं त्यसको बृद्धि प्रतिवर्त तालिका नं. ७ क. र तालिका नं. ७ ख मा दिइएको छ ।

तालिका नं. ७ (क)

क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी संख्या र दशको वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यार्थी	संख्या	दशको वृद्धि	द्वितीय माध्यमिक विद्यार्थी	संख्या	दशको वृद्धि	तृतीय माध्यमिक विद्यार्थी	संख्या	दशको वृद्धि
	२०२८	२०४०	%	२०२८	२०४०	%	२०२८	२०४०	%
पूर्वाञ्चल	३,७६,७५३	४,०६,३४४	८.९	४३,३०३	४९,९०३	१५.२	२०,६२०	२३,५३४	१४.६
मध्यमाञ्चल	४,४६,०६०	४,००,६७२	१०.२	६२,६०९	७१,४४०	१४.२	३०,६०३	३६,५३०	१९.७
पश्चिमाञ्चल	२,६०,०२१	२,४०,६९५	७.६	३०,७६३	३९,५६०	२८.४	१५,००९	१६,६७३	१०.९
बागमती प्रदेश	१,४६,४६९	१,७६,०००	१४.०	१०,७०९	१५,७०३	४६.४	६३,०१०	७३,०३०	१५.९
सुदूर पश्चिम प्रदेश	१,१९,१५०	१,१९,०००	०.१	११,०२३	१२,३५०	११.९	५,००९	५,०४६	०.७
जम्मा	९,९१,९९३	१०,६६,६०६	७.६	१४६,३९८	१९६,००६	१०.९	७१,२६२	८१,७८३	१४.६

तालिका नं. ७ (ख)

क्षेत्र अनुसार छात्रा विद्यार्थी संख्या र दशको वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक छात्रा	संख्या	दशको वृद्धि	द्वितीय माध्यमिक छात्रा	संख्या	दशको वृद्धि	तृतीय माध्यमिक छात्रा	संख्या	दशको वृद्धि
	२०२८	२०४०	%	२०२८	२०४०	%	२०२८	२०४०	%
पूर्वाञ्चल	१,९२,०००	१,९०,३६०	०.९	१२,१६५	१२,७००	४.४	६,७००	७,२०३	७.६
मध्यमाञ्चल	१,९५,६६५	१,९६,७००	०.५	१४,७३३	१७,४०३	१८.८	७,६६३	९,४००	२१.६
पश्चिमाञ्चल	१,२५,६६०	१,३४,०००	६.६	१०,०१०	१२,४००	२४.०	७,६१५	८,६३३	१३.६
बागमती प्रदेश	३४,२२३	३६,०००	५.१	२,६०३	३,०००	१५.३	१,६१०	२,०००	२४.२
सुदूर पश्चिम प्रदेश	१०,६६०	१०,६६०	०.०	१,०६३	१,०००	६.०	५४६	५४६	०.०
नेपाल जति राज्यको जम्मा	४,५८,१६८	४,६८,०६०	२.१	४०,५७३	४५,५०३	१२.२	२३,५२९	२७,०००	१४.५

अतः तत्काल अनुपाद प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक स्तरीय छात्रा सह मन्वा बड़ी विद्यापीठों में अध्ययनार्थ भेज दानको छुटने सम्भवता कम विद्यापीठों में छात्र भेजने पर विचार करना पड़ेगा । र छात्राहक को संशयता कम मन्वा बड़ी ठीक र (जोनी छात्रों को पसन्द करी) अध्ययनार्थ र तभी मन्वा कम ठीक सुझाव सम्भवता कम हुन सक्ती छ ।

प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक सहजा अध्ययन गर्ने कथा बाद विद्यापीठ छात्र छात्राको विस्तृत विवरण सारिणी नं. २ को (क) (ख) र (ग) मा र अध्ययन छात्रा प्रविष्ट विवरण सारिणी नं. ३ मा प्रस्तुत गरिन्का छ ।

ਜੇਕਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਸੀ ਸਾਖੀਅਤ ਬਿਦਾਯੋ ਵਿਚਰਨ

$$x_1, x_2, \dots, x_n$$
[illegible]

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी विवरण

Sl. No.	Particulars	1971-72	1972-73	1973-74	1974-75	1975-76	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87	1987-88	1988-89	1989-90	1990-91	1991-92	1992-93	1993-94	1994-95	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32	2032-33	2033-34	2034-35	2035-36	2036-37	2037-38	2038-39	2039-40	2040-41	2041-42	2042-43	2043-44	2044-45	2045-46	2046-47	2047-48	2048-49	2049-50	2050-51	2051-52	2052-53	2053-54	2054-55	2055-56	2056-57	2057-58	2058-59	2059-60	2060-61	2061-62	2062-63	2063-64	2064-65	2065-66	2066-67	2067-68	2068-69	2069-70	2070-71	2071-72	2072-73	2073-74	2074-75	2075-76	2076-77	2077-78	2078-79	2079-80	2080-81	2081-82	2082-83	2083-84	2084-85	2085-86	2086-87	2087-88	2088-89	2089-90	2090-91	2091-92	2092-93	2093-94	2094-95	2095-96	2096-97	2097-98	2098-99	2099-00	2100-01	2101-02	2102-03	2103-04	2104-05	2105-06	2106-07	2107-08	2108-09	2109-10	2110-11	2111-12	2112-13	2113-14	2114-15	2115-16	2116-17	2117-18	2118-19	2119-20	2120-21	2121-22	2122-23	2123-24	2124-25	2125-26	2126-27	2127-28	2128-29	2129-30	2130-31	2131-32	2132-33	2133-34	2134-35	2135-36	2136-37	2137-38	2138-39	2139-40	2140-41	2141-42	2142-43	2143-44	2144-45	2145-46	2146-47	2147-48	2148-49	2149-50	2150-51	2151-52	2152-53	2153-54	2154-55	2155-56	2156-57	2157-58	2158-59	2159-60	2160-61	2161-62	2162-63	2163-64	2164-65	2165-66	2166-67	2167-68	2168-69	2169-70	2170-71	2171-72	2172-73	2173-74	2174-75	2175-76	2176-77	2177-78	2178-79	2179-80	2180-81	2181-82	2182-83	2183-84	2184-85	2185-86	2186-87	2187-88	2188-89	2189-90	2190-91	2191-92	2192-93	2193-94	2194-95	2195-96	2196-97	2197-98	2198-99	2199-00	2200-01	2201-02	2202-03	2203-04	2204-05	2205-06	2206-07	2207-08	2208-09	2209-10	2210-11	2211-12	2212-13	2213-14	2214-15	2215-16	2216-17	2217-18	2218-19	2219-20	2220-21	2221-22	2222-23	2223-24	2224-25	2225-26	2226-27	2227-28	2228-29	2229-30	2230-31	2231-32	2232-33	2233-34	2234-35	2235-36	2236-37	2237-38	2238-39	2239-40	2240-41	2241-42	2242-43	2243-44	2244-45	2245-46	2246-47	2247-48	2248-49	2249-50	2250-51	2251-52	2252-53	2253-54	2254-55	2255-56	2256-57	2257-58	2258-59	2259-60	2260-61	2261-62	2262-63	2263-64	2264-65	2265-66	2266-67	2267-68	2268-69	2269-70	2270-71	2271-72	2272-73	2273-74	2274-75	2275-76	2276-77	2277-78	2278-79	2279-80	2280-81	2281-82	2282-83	2283-84	2284-85	2285-86	2286-87	2287-88	2288-89	2289-90	2290-91	2291-92	2292-93	2293-94	2294-95	2295-96	2296-97	2297-98	2298-99	2299-00	2300-01	2301-02	2302-03	2303-04	2304-05	2305-06	2306-07	2307-08	2308-09	2309-10	2310-11	2311-12	2312-13	2313-14	2314-15	2315-16	2316-17	2317-18	2318-19	2319-20	2320-21	2321-22	2322-23	2323-24	2324-25	2325-26	2326-27	2327-28	2328-29	2329-30	2330-31	2331-32	2332-33	2333-34	2334-35	2335-36	2336-37	2337-38	2338-39	2339-40	2340-41	2341-42	2342-43	2343-44	2344-45	2345-46	2346-47	2347-48	2348-49	2349-50	2350-51	2351-52	2352-53	2353-54	2354-55	2355-56	2356-57	2357-58	2358-59	2359-60	2360-61	2361-62	2362-63	2363-64	2364-65	2365-66	2366-67	2367-68	2368-69	2369-70	2370-71	2371-72	2372-73	2373-74	2374-75	2375-76	2376-77	2377-78	2378-79	2379-80	2380-81	2381-82	2382-83	2383-84	2384-85	2385-86	2386-87	2387-88	2388-89	2389-90	2390-91	2391-92	2392-93	2393-94	2394-95	2395-96	2396-97	2397-98	2398-99	2399-00	2400-01	2401-02	2402-03	2403-04	2404-05	2405-06	2406-07	2407-08	2408-09	2409-10	2410-11	2411-12	2412-13	2413-14	2414-15	2415-16	2416-17	2417-18	2418-19	2419-20	2420-21	2421-22	2422-23	2423-24	2424-25	2425-26	2426-27	2427-28	2428-29	2429-30	2430-31	2431-32	2432-33	2433-34	2434-35	2435-36	2436-37	2437-38	2438-39	2439-40	2440-41	2441-42	2442-43	2443-44	2444-45	2445-46	2446-47	2447-48	2448-49	2449-50	2450-51	2451-52	2452-53	2453-54	2454-55	2455-56	2456-57	2457-58	2458-59	2459-60	2460-61	2461-62	2462-63	2463-64	2464-65	2465-66	2466-67	2467-68	2468-69	2469-70	2470-71	2471-72	2472-73	2473-74	2474-75	2475-76	2476-77	2477-78	2478-79	2479-80	2480-81	2481-82	2482-83	2483-84	2484-85	2485-86	2486-87	2487-88	2488-89	2489-90	2490-91	2491-92	2492-93	2493-94	2494-95	2495-96	2496-97	2497-98	2498-99	2499-00	2500-01	2501-02	2502-03	2503-04	2504-05	2505-06	2506-07	2507-08	2508-09	2509-10	2510-11	2511-12	2512-13	2513-14	2514-15	2515-16	2516-17	2517-18	2518-19	2519-20	2520-21	2521-22	2522-23	2523-24	2524-25	2525-26	2526-27	2527-28	2528-29	2529-30	2530-31	2531-32	2532-33	2533-34	2534-35	2535-36	2536-37	2537-38	2538-39	2539-40	2540-41	2541-42	2542-43	2543-44	2544-45	2545-46	2546-47	2547-48	2548-49	2549-50	2550-51	2551-52	2552-53	2553-54	2554-55	2555-56	2556-57	2557-58	2558-59	2559-60	2560-61	2561-62	2562-63	2563-64	2564-65	2565-66	2566-67	2567-68	2568-69	2569-70	2570-71	2571-72	2572-73	2573-74	2574-75	2575-76	2576-77	2577-78	2578-79	2579-80	2580-81	2581-82	2582-83	2583-84	2584-85	2585-86	2586-87	2587-88	2588-89	2589-90	2590-91	2591-92	2592-93	2593-94	2594-95	2595-96	2596-97	2597-98	2598-99	2599-00	2600-01	2601-02	2602-03	2603-04	2604-05	2605-06	2606-07	2607-08	2608-09	2609-10	2610-11	2611-12	2612-13	2613-14	2614-15	2615-16	2616-17	2617-18	2618-19	2619-20	2620-21	2621-22	2622-23	2623-24	2624-25	2625-26	2626-27	2627-28	2628-29	2629-30	2630-31	2631-32	2632-33	2633-34	2634-35	2635-36	2636-37	2637-38	2638-39	2639-40	2640-41	2641-42	2642-43	2643-44	2644-45	2645-46	2646-47	2647-48	2648-49	2649-50	2650-51	2651-52	2652-53	2653-54	2654-55	2655-56	2656-57	2657-58	2658-59	2659-60	2660-61	2661-62	2662-63	2663-64	2664-65	2665-66	2666-67	2667-68	2668-69	2669-70	2670-71	2671-72	2672-73	2673-74	2674-75	2675-76	2676-77	2677-78	2678-79	2679-80	2680-81	2681-82	2682-83	2683-84	2684-85	2685-86	2686-87	2687-88	2688-89	2689-90	2690-91	2691-92	2692-93	2693-94	2694-95	2695-96	2696-97	2697-98	2698-99	2699-00	2700-01	2701-02	2702-03	2703-04	2704-05	2705-06	2706-07	2707-08	2708-09	2709-10	2710-11	2711-12	2712-13	2713-14	2714-15	2715-16	2716-17	2717-18	2718-19	2719-20	2720-21	2721-22	2722-23	2723-24	2724-25	2725-26	2726-27	2727-28	2728-29	2729-30	2730-31	2731-32	2732-33	2733-34	2734-35	2735-36	2736-37	2737-38	2738-39	2739-40	2740-41	2741-42	2742-43	2743-44	2744-45	2745-46	2746-47	2747-48	2748-49	2749-50	2750-51	2751-52	2752-53	2753-54	2754-55	2755-56	2756-57	2757-58	2758-59	2759-60	2760-61	2761-62	2762-63	2763-64	2764-65	2765-66	2766-67	2767-68	2768-69	2769-70	2770-71	2771-72	2772-73	2773-74	2774-75	2775-76	2776-77	2777-78	2778-79	2779-80	2780-81	2781-82	2782-83	2783-84	2784-85	2785-86	2786-87	2787-88	2788-89	2789-90	2790-91	2791-92	2792-93	2793-94	2794-95</
---------	-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं. २ (ख)

वितरण	कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४ र ५ को जम्मा		
	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	भा.प.
दा.लेखपुर	११४५	३२७	८१८	१८६२	३३८	८२५	४२१८	६६५	१२४३
गौरीगढ	११११	३२३	८८८	७०७	१३५	५७२	१४१८	३५८	१४६०
इलाम	१५६६	५८१	९८५	६४६९	४६७	९७९	३०३८	१०७८	१२६९
काभ्रे	६३५४	१२३३	५१२१	५०७०	१६४८	३४२२	११४०४	३८६१	७५१३
मेची अञ्चल	१०१८९	३३३४	६८२५	८६८९	२९२८	५७६१	१८०७८	६२९२	१२५८६
सुनसरी	११३५	३८३	८५२	८६७	१७२	६९५	२००८	४५५	१२४७
मोरङ	१४८८	३३२	११५५	१३५४	३३०	१०२४	२८३४	६६२	२६१२
तेह्रथुम	११६	१८८	७२८	८३४	१७७	६५७	१८५०	३६४	१३८५
धनकुटा	१०५८	३८०	८७८	८६४	१७४	६९०	१९२२	४१५	१२०८
मोरङ	५५०७	१५५५	३९५२	४२४३	६३५४	३९०९	२८५०	२०८६	७१६१
सुनसरी	३४८५	११२३	२३१६	२९५५	८३७	२११८	६८८०	२००३	४८३३
कोशी अञ्चल	१३५८१	३७२८	६८५७	११३९५	२९६४	८३९३	२५८९०	६६४८	१०२५०
सुनसरी	५९३	१३५	४५८	५६५	११३	४५६	११६२	२३८	२२४
काभ्रे	१८७८	२५५	१२१७	१०४५	१९३	८५२	२५१७	४८८	२०६९
ओखलढुंगा	१०५	१६५	७४०	७५४	२०५	५५६	१३३९	३७०	१२६९
तेह्रथुम	१०९२	३८५	९०७	७८८	१५३	६३५	१८२०	३३८	१४८२
सप्तरी	३१६०	४५८	२७०२	२५७०	३९७	२१७३	५७३०	८५५	४८७५
मोरङ	२३२०	३४८	१९००	२१८२	६५८	१५२४	४४०२	५९८	३९०४
सगरमाथा अञ्चल	६५४३	१५२८	५०१४	७८५८	१३९९	६४६९	१७६००	२०७७	१४५५३
धुवन्धन विकास क्षेत्र	३३३१२	८६१६	२४६९६	२७८६४	७१७१	२०३९३	३११७५	१५७८७	४५३०९
दोलखा	६०७	१३७	७७०	४६५	१००	३६५	१३७२	२३७	११३५
सुनसरी	६९०	८०	८३०	७९०	७०	६५०	१३३०	१५०	१४८०
सिन्धुली	१०४०	२१०	८३०	७५२	१०५	६४७	१७६२	२१५	१०७७
धनुषा	६६९१	४२८	२८६३	२६९६	३६१	२३५८	४४३०	७८६	४७४१

विकास	कक्षा ३			कक्षा ७			कक्षा ९, दशम ३ की जमा		
	जमा	छात्रा	छात्र	जमा	छात्रा	छात्र	जमा	छात्रा	छात्र
महोदारी	२००२	१५२	१६०६	१५२६	२०२	१२६०	३५५४	५०५	२९६६
महोदारी	२००२	४६६	२३३३	२५५६	३०१	२११५	३३२१	५७०	४४५१
अमरपुर अखण्ड	१०६३३	१०००	५३२५	५३६०	५२६६	७३२५	१६१९६	२६४६	१५२५३
मिर्जापुर	१०६५	१०६	६५६	७६६	७६	७५५	१५५४	२०५	१६५५
रसुवा	१११	१०	६५	११७	६	१०५	२३०	२०	२०३
मुलाकोट	१११२	२०५	६०५	१०११	१०१	५५०	२२०३	३७६	१५२५
मार्किट	१३१७	१६६	११६५	१०१५	१६६	५७६	२३३३	३१६	२०२०
काशी गलाकोट	१३००	३६१	१५५६	१५६६	३०५	१६६५	३५७३	६६६	२०००
भक्तपुर	१६३६	४६६	१६६५	१५६६	३५१	११०५	३६५५	५७६	२५६०
काठमाडौं	५६६५	३६६१	२६०७	७६६६	२५५१	७७२१	१६०१०	६०६६	६६६६
लक्ष्मीपुर	३१०६	७६७	५६६६	५६६६	६६६	१६६७	५६६६	१६६६	६६६६
वाग्लो अखण्ड	२६१५६	५६५१	१६०५१	१६०५६	५६६१	११६००	३६६२१	१०००२	२६६५१
मकवानपुर	१६६६	६०५	११६५	१०७६	२६६	५१६	२६०६	६००	१६६६
मिर्जापुर	६०१६	१६५५	६०६६	६६६६	१०१६	१६०६	७०११	२६००	४०११
नीतपुर	१६६६	१६६	१५५१	११५६	१०६	१०६०	२०००	६६६	२६०१
वाग्लो	१७६६	६६६	१६६६	१६६६	२०६	१०६६	२१०६	६६६	२६०६
पर्वी	१६६६	३६६	१०६६	१६६६	३६६	६६१	२६५५	७०६	१६६६
मार्जापुर अखण्ड	१०६६६	६६६६	७००६	७६६६	१६६६	५७६६	१००६६	६६६६	१६६६०
अध्यापन विकास									
जैमकी जमा	४००६५	६६००	२०६०१	३६६६६	७६६६	२१६०१	७६५६७	१७६६६	२५६६६
मोरङ	१६६६	६६१	१६०१	१६६०	३०६	११०६	३६६६	७६६	५६०६
मकवानपुर	५०६	६०६	६०६	६०६	६०६	६०६	७६६	६०६	६०६
मकवानपुर	१६६६	६६१	१६६६	१६६६	६६६	६६६	६००१	६०६	२१०६
काठमाडौं	३००६	७०६६	६६६६	३६६६	६०६६	६६११	६६६६	७०६६	६६६६
मकवानपुर	३६६६	६६७	१६६६	१६६६	६०६	१०६६	३०६६	१०६६	२६६६
रसुवा	३१११	७०६	२६६६	२१६०	४६६	१६६६	३६६६	१६६०	४०६६
काठमाडौं अखण्ड	१६६६०	३६६६	६०११	६६६०	६६६०	७६१०	१६६१०	५६६६	१६६६१
मकवानपुर	६६६६	६०६	१००६	१६६६	३६६	१००१	२००१	७६६	६६६६
वाग्लो	६००६	६६६	१६६१	१६६७	४६६	११६६	३०६०	१०६१	६६६६
मुलाकोट	६६६१	६०६	१६६६	१६६६	३६६	१६६६	४६६०	६६६	३६००

વિભાગ	ગામ ૧			ગામ ૨			ગામ ૩ તેમ જ બીજા ગામના		
	ગામના	જાતના	કાન	ગામના	જાતના	કાન	ગામના	જાતના	કાન
અગાધાની	૧૨૦૨	૨૩૨	૧૦૧૭	૧૦૧૫	૨૧૧	૨૦૭	૨૩૦૭	૪૨૩	૧૦૨૪
અપરેલી	૨૨૪૪	૩૭૨	૨૧૦૩	૨૩૩૩	૪૪૧	૧૫૪૪	૪૨૪૧	૧૨૨૩	૪૦૧૦
કાંઈકાસતુ	૧૨૨૨	૨૧૦	૧૨૨૪	૧૨૬૪	૧૭૬	૧૦૫૪	૨૭૨૬	૪૦૬	૨૩૧૦
ગુનિની ગામના	૧૨૨૪૦	૫૬૬૪	૬૨૪૦	૬૬૩૦	૨૧૦૦	૭૦૩૦	૬૨૪૭૦	૪૦૬૨	૧૩૩૫૦
મુગાજી	૬૪	૩૩	૬૨	૬૩	૩૦	૪૪	૧૭૦	૬૧	૧૧૭
મ્યાલી	૭૩૧	૧૧૨	૬૧૨	૪૩૫	૧૧૦	૪૪૫	૬૨૬૬	૨૨૬	૧૦૭૭
પાંચ	૧૦૦૩	૪૦૦	૧૨૦૩	૧૪૦૩	૨૪૦	૧૧૪૦	૨૧૦૨	૬૪૦	૨૪૨૨
સામુજી	૧૨૨૨	૨૩૦	૧૦૫૪	૧૦૬૪	૧૩૬	૦૬૪	૨૬૧૬	૪૩૬	૨૧૦૦
ઢાળાગિરી ગામના	૬૦૨૧	૭૦૨	૨૨૬૦	૨૧૨૧	૪૦૩	૨૪૬૪	૭૨૦૨	૧૨૬૬	૪૦૩૩
વિશાખાગિરી ગામના કાંઈકાસતુ	૨૦૬૩૧	૭૦૦૩	૨૧૧૫૦	૨૦૬૩૨	૪૦૪૦	૧૭૩૧૨	૨૧૦૬૦	૧૨૬૪૦	૬૦૪૪૦
મુલ	૪૬૫	૪૬	૪૦૨	૪૬	૪૬	૬૪૨	૦૬૬	૧૦૪	૭૬૧
સોના	૪૬૧	૪૪	૪૭૬	૪૭૪	૪૨	૬૩૩	૬૦૬	૪૭	૦૦૨
સામના	૪૩૪	૪૪	૪૦૧	૬૪૪	૬૬	૨૦૬	૦૬૫	૧૦૦	૭૬૦
મુલના	૫૦૭	૧૭૦	૬૨૭	૬૧૭	૧૧૨	૬૦૪	૧૦૫૪	૨૦૭	૧૨૦૨
પાંચ	૦૧૦૦	૪૦૬	૧૬૫૦	૧૬૦૦	૪૦૫	૧૨૪૦	૪૧૬૦	૬૦૫	૨૦૬૧
ગામના ગામના	૬૪૦૧	૦૨૩	૬૦૪૦	૬૦૪૦	૬૦૪	૦૦૪૬	૦૦૦૦	૧૧૦૪	૬૦૬૩
દુનના	૧૨૦	૪	૧૧૬	૧૦૫	—	૧૦૬	૨૬૪	૨	૨૨૫
મુલ	૧૧૪	૪	૧૧૧	૧૧૫	૪	૧૧૪	૨૦૪	—	૨૦૪
સોના	૧૦૪	૬૧	૧૧૦	૬૪	૨૨	૦૨	૧૨૬	૦૬	૧૦૫
સામના	૦૪૦	૪	૦૬૬	૦૫૦	—	૦૭૦	૦૫૦	૧૦	૦૦૫
મુલના	૬૦૫	૪૩	૨૬૪	૨૬૪	૧૧	૨૨૧	૪૪૦	૪૪	૦૫૫
ગામના ગામના	૦૫૫	૧૨૧	૦૫૦	૦૫૦	૪૪	૭૦૪	૧૦૨૦	૧૬૦	૧૬૦૦
સામના	૦૭૦	૨૧	૦૪૦	૦૫૦	૦૭	૦૬૦	૦૬૦	૦૫	૦૦૨
સોના	૦૪૨	૦૪	૦૪૦	૦૪૦	૦૨	૦૬૨	૧૦૬૬	૦૬૦	૧૦૫૦
મુલના	૦૧૦૪	૧૦૦	૦૬૬	૦૫૬	૧૦૫	૦૬૦	૦૧૦૦	૦૫૪	૦૫૨૦
સોના	૧૧૧૦	૦૨૪	૦૦૦	૦૦૪	૧૦૦	૦૪૦	૦૫૦૦	૪૦૧	૧૦૬૦
સોના	૧૦૧૧	૦૨૭	૧૦૧૦	૧૦૦૦	૧૦૦	૦૦૦	૦૫૦૫	૦૫૦	૦૦૦૫
ગામના ગામના	૦૦૫૦	૦૧૫	૦૦૦૦	૦૦૫૦	૦૦૦	૦૦૦૦	૦૦૦૦	૧૦૦૦	૦૦૦૦

विकास क्षेत्र	समूह ६			समूह ७			समूह ६ र ७ को जम्मा		
	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१०१६०	१७६६	८७६६	८६०८	१३११	६८६७	१८७७८	३०८०	१५६६६
बाजुरा	३७४	६४	३६०	२६०	१३	२४७	६३६	२७	६०६
काठमाडौं	६०१	२१	२८४	६००	१३	६०४	१२०१	३७	११६८
बझाङ	६४४	२२	६३०	४३४	२०	४१४	१०८२	४४	१०४६
छोटी	५६५	४०	५२५	४२१	३६	३८५	९८६	७१	९१५
कोशी	१८६३	३१६	१५४७	१३८३	२३६	११४७	३२४६	५५२	२६९४
सुदूर पश्चिमाञ्चल जम्मा	४०५२	४१३	३६४६	३१००	३१८	२७८२	७१५२	७६१	६४२०
सुदूरपश्चिम	६६१	८६	६०६	६५४	६१	५९३	१३१५	१४०	११७५
सुनसरी	२१७४	८३	२०९१	११०५	४७	१०५८	३२७९	१२८	३४०७
सुनसरी	४०४	२१	४३३	६०५	१६	५८९	१०८९	४०	१०४९
सुनसरी	११४४	१८३	१०६१	१०५४	१६७	९८७	२०८८	३२०	१७६८
सुदूरपश्चिम जम्मा	४०६३	३७६	४५१७	३२६०	३३४	३०२२	८१६९	६४८	७५१७
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	८११२	७८९	८१५३	६३६०	४६५	४८०५	१५३२८	१३७९	१३९७१
नेपाल गणराज्य	५२१८११	८७६५४	८३८५७	८७८५८	२६६१८	२४६११	१५६६६६	२०१७१	१६६६६८

[illegible]

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	2651	2652	2653	2654	2655	2656	2657	2658	2659	2660	2661	2662	2663	2664	2665	2666	2667	2668	2669	2670	2671	2672	2673	2674	2675	2676	2677	2678	2679	2680	2681	2682	2683	2684	2685	2686	2687	2688	2689	2690	2691	2692	2693	2694	2695	2696	2697	2698	2699	2700	2701	2702	2703	2704	2705	2706	2707	2708	2709	2710	2711	2712	2713	2714	2715	2716	2717	2718	2719	2720	2721	2722	2723	2724	2725	2726	2727	2728	2729	2730	2731	2732	2733	2734	2735	2736	2737	2738	2739	2740	2741	2742	2743	2744	2745	2746	2747	2748	2749	2750	2751	2752	2753	2754	2755	2756	2757	2758	2759	2760	2761	2762	2763	2764	2765	2766	2767	2768	2769	2770	2771	2772	2773	2774	2775	2776	2777	2778	2779	2780	2781	2782	2783	2784	2785	2786	2787	2788	2789	2790	2791	2792	2793	2794	2795	2796	2797	2798	2799	2800	2801	2802	2803	2804	2805	2806	2807	2808	2809	2810	2811	2812	2813	2814	2815	2816	2817	2818	2819	2820	2821	2822	2823	2824	2825	2826	2827	2828	2829	2830	2831	2832	2833	2834	2835	2836	2837	2838	2839	2840	2841	2842	2843	2844	2845	2846	2847	2848	2849	2850	2851	2852	2853	2854	2855	2856	2857	2858	2859	2860	2861	2862	2863	2864	2865	2866	2867	2868	2869	2870	2871	2872	2873	2874	2875	2876	2877	2878	2879	2880	2881	2882	2883	2884	2885	2886	2887	2888	2889	2890	2891	2892	2893	2894	2895	2896	2897	2898	2899	2900	2901	2902	2903	2904	2905	2906	2907	2908	2909	2910	2911	2912	2913	2914	2915	2916	2917	2918	2919	2920	2921	2922	2923	2924	2925	2926	2927	2928	2929	2930	2931	2932	2933	2934	2935	2936	2937	2938	2939	2940	2941	2942	2943	2944	2945	2946	2947	2948	2949	2950	2951	2952	2953	2954	2955	2956	2957	2958	2959	2960	2961	2962	2963	2964	2965	2966	2967	2968	2969	2970	2971	2972	2973	2974	2975	2976	2977	2978	2979	2980	2981	2982	2983	2984	2985	2986	2987	2988	2989	2990	2991	2992	2993	2994	2995	2996	2997	2998	2999	3000	3001	3002	3003	3004	3005	3006	3007	3008	3009	3010	3011	3012	3013	3014	3015	3016	3017	3018	3019	3020	3021	3022	3023	3024	3025	3026	3027	3028	3029	3030	3031	3032	3033	3034	3035	3036	3037	3038	3039	3040	3041	3042	3043	3044	3045	3046	3047	3048	3049	3050	3051	3052	3053	3054	3055	3056	3057	3058	3059	3060	3061	3062	3063	3064	3065	3066	3067	3068	3069	3070	3071	3072	3073	3074	3075	3076	3077	3078	3079	3080	3081	3082	3083	3084	3085	3086	3087	3088	3089	3090	3091	3092	3093	3094	3095	3096	3097	3098	3099	3100	3101	3102	3103	3104	3105	3106	3107	3108	3109	3110	3111	3112	3113	3114	3115	3116	3117	3118	3119	3120	3121	3122	3123	3124	3125	3126	3127	3128	3129	3130	3131	3132	3133	3134	3135	3136	3137	3138	3139	3140	3141	3142	3143	3144	3145	3146	3147	3148	3149	3150	3151	3152	3153	3154	3155	3156	3157	3158	3159	3160	3161	3162	3163	3164	3165	3166	3167	3168	3169	3170	3171	3172	3173	3174	3175	3176	3177	3178	3179	3180	3181	3182	3183	3184	3185	3186	3187	3188	3189	3190	3191	3192	3193	3194	3195	3196	3197	3198	3199	3200	3201	3202	3203	3204	3205	3206	3207	3208	3209	3210	3211	3212	3213	3214	3215	3216	3217	3218	3219	3220	3221	3222	3223	3224	3225	3226	3227	3228	3229	3230	3231	3232	3233	3234	3235	3236	3237	3238	3239	3240	3241	3242	3243	3244	3245	3246	3247	3248	3249	3250	3251	3252	3253	3254	3255	3256	3257	3258	3259	3260	3261	3262	3263	3264	3265	3266	3267	3268	3269	3270	3271	3272	3273	3274	3275	3276	3277	3278	3279	3280	3281	3282	3283	3284	3285	3286	3287	3288	3289	3290	3291	3292	3293	3294	3295	3296	3297	3298	3299	3300	3301	3302	3303	3304	3305	3306	3307	3308	3309	3310	3311	3312	3313	3314	3315	3316	3317	3318	3319	3320	3321	3322	3323	3324	3325	3326	3327	3328	3329	3330	3331	3332	3333	3334	3335	3336	3337	3338	3339	3340	3341	3342	3343	3344	3345	3346	3347	3348	3349	3350	3351	3352	3353	3354	3355	3356	3357	3358	3359	3360	3361	3362	3363	3364	3365	3366	3367	3368	3369	3370	3371	3372	3373	3374	3375	3376	3377	3378	3379	3380	3381	3382	3383	3384	3385	3386	3387	3388	33
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----

[illegible]

नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण

सावित्री नं. ३

[illegible]

[illegible]

**प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक
तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय**
सारणी सं. ४

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी तहमा प्रति आवधिक विद्यार्थी	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी तहमा प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यालयी तहमा प्रति माध्यमिक विद्यालय
ताप्लेजुङ	१००	६१	१२१
पाँचथर	११२	३०	६४६
इलाम	१२४	५६	२०१
सिराहा	२६६	१६०	१०६
मेची अञ्चल	१६६	१०	२४२
सुनसरी	१११	४५	१६६
झापा	१२२	६१	१४७
तेह्रथुम	६१	४२	१७६
लमजुङ	१००	४२	१०६
मोरङ	१२४	११२	२६०
सुनसरी	२२०	१०१	२६६
कोशी अञ्चल	१२०	३२	२६६
सोलुखुम्बु	६१	४१	१०७
ओखलढुङ्गा	१००	४०	१२६
ओखलढुङ्गा	११०	६२	१२४
जवलापुर	१२६	६२	१२६
नवलपरा	१०६	६१	२६६
सिराहा	१००	७६	२६६
सगरमाथा अञ्चल	१२४	६०	१६६
पुनर्वास विकास बोर्ड	१२६	६६	२१०

विकास	राष्ट्रीय विकास संस्था प्रति वर्षाधिक विकास	विभिन्न प्राथमिक विकास संस्था प्रति वि. सं. विकास	राष्ट्रीय विकास संस्था प्रति मासविक विकास
सभी विकास	१६४	४३	१६२
राज्यविकास विकास क्षेत्र	१०७	४४	१३१
बालिका	७५	२१	७२
बालिका	५६	४६	५५
बालिका	१००	३४	११२
बालिका	६४	४५	६४
बालिका	१४४	६२	१४४
सभी विकास	१०४	२७	१०३
बालिका	७४	४३	७४
बालिका	१०३	६७	१०३
बालिका	१३१	६६	१३१
बालिका	११७	६६	११७
सभी विकास	१३५	३४	११२
राज्यविकास विकास क्षेत्र	११०	४३	१०६
बालिका	१४४	६६	१४४

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक
शिक्षक स्थिति

मिडगाँव गुणवत्ता विकास की मांग पर विचार के बाद जे.पी.एस.ए. के तहत राष्ट्रीय ग्रामीण विकास तथा जनजीवन हस्त धर्म कार्यक्रम के अंतर्गत देश की सभी जिल्लाहस्तगत भारतीय राष्ट्रीय विकास हस्त धर्म राष्ट्रीय ग्रामीण विकास के अंतर्गत है।

२०४० अन्तर्गत लक्ष्यानु अनुसार प्राथमिक सहका २०.१३१ निम्न माध्यमिक सहका १०.१४६ र माध्यमिक सहका ५.६५१ शिक्षणसंग कार्यरत देखिन्छ । यस वर्ष प्राथमिक सहका तालीम प्राप्त शिक्षक १९,६५६ निम्न माध्यमिकका ५,६५३ तथा माध्यमिक सहका ३,३०० शिक्षणसंग रोजिमा प्राप्त छन् । कार्यरत प्राथमिक सहका ३३.९९० निम्न माध्यमिकका १०.६९० र माध्यमिकका ३०.५९० शिक्षक तालीम प्राप्त देखिन्छ । प्राप्त ताल्यानु अनुसार प्राथमिक सहका तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत यस वर्ष कम गरी बराबरमा देखिन्छ । यहाँ छुट्टै प्राथमिक शिक्षकमध्ये २०.३९० प्रतिशत तालीम प्राप्त छन् र बराबरमा बढी प्रतिशत प्राप्तो प्राथमिक सहकाको अध्ययन देखिन्छ कार्यरत मध्ये ३२.७९० शिक्षणसंग तालीम प्राप्त भएका ।

विभिन्न माध्यमिक स्तरों पर राष्ट्रीय भाषा शिक्षण कक्षाओं की प्रतिफल जांचकदा कर्म द्वाी जांचक सेनी देखिकक बहल जातीय भाषा शिक्षकका प्रतिफल २२.२ प्रतिशत छ । समस्त बडी प्रतिफल हुन माध्यम जांचकुर तने जायेछ । जांचकुरमा जातीय भाषा शिक्षक २२.२ प्रतिशत देखिकछ । भाषाविज्ञान बहल जातीय भाषा शिक्षकका प्रतिफल भवकदा कम हुन जांचक कक्षादी देखिकछ । यहाँ २२.२ प्रतिशत मात्र शिक्षकका जातीय भाषा छन । एन बहल जांचकदा बडी प्रतिफल हुने जांचक जायकदा देखिकछ । यहाँ २२.२ प्रतिशत जातीय भाषा शिक्षकछन छन ।

मैत्रेय अधिराज्यको प्राथमिक, द्वितीय, माध्यमिक तथा पाठ्यक्रमगत शिक्षकहरू एवं तृतीय प्राथमिक शिक्षकहरूको विवरण तालिका नं. २ को (क), (ख) र (ग) भाग तालिका तथा शिक्षक प्रतिवर्षको विवरण तालिका नं. ३ मा विवरण छ।

नेपाल अधिराज्यका प्राथमिक शिक्षक विवरण
सारणी नं. ५ (क)

[illegible]

विभाग	आवाज (रु.)		पुनः एका. मी.		आर्. ए. वा.		वि. ए. वा.		एन. ए. वा.		अंश	
	एल. सी.		आ. सी. मरुह		सी. मरुह		सी. मरुह		सी. मरुह			
	अंश	मी. वा.	अंश	मी. वा.	अंश	मी. वा.	अंश	मी. वा.	अंश	मी. वा.		
सोमना	१५०	५५	२६५	३०	५	४	—	—	—	—	४५२	१२०
नागझा	१०३	२५	२२५	७३	—	—	—	—	—	—	४६१	१५१
निधुनी	८३	२६	३६३	५६	३	१	—	—	—	—	४१३	५३
अभुगा	२०	१३	४६०	३४५	२६	६	१३	३	१	—	४५१	१०५
महीतरी	५३	३०	४४३	१६६	१०	३	७	५	१	—	४००	२००
पानाही	३०	३६	३५२	१४०	६८	२३	१३	१	३	१	४५२	२००
जानपुर अञ्चल	२६३	१७६	२२२०	६०९	१४५	४६	२३	१४	५	१	२६०६	११४२
भिरुवाक	३५१	७०	१६३	८४	—	—	—	—	—	—	४४८	११८
रघुना	६३	५३	४७	१५	—	—	—	—	—	—	१४६	५१
मुवाकोर	८००	०८	१६३	४१	५	०	१	—	—	—	३०३	१३३
पाणिज	३३५	३४	१६६	६	—	—	—	—	—	—	४३४	४३
कार्जोपलकोर	२३०	५५	४१८	१६८	२१	१०	—	—	—	—	७१७	२५६
अकपुर	४०	११	१०७	५४	४६	१५	१०	४	—	—	४३१	१०५
का. उ. म. सी	११५	५३	६३१	२३०	२०५	३१	२६	१३	—	—	१०३३	३०१
अलिपुर	६४३	११०	२१७	१२१	४६	३०	—	—	—	—	४६६	२३५
वागमती अञ्चल	१६००	४६६	२३१४	७३५	३६६	९१६	४७	१७	—	—	४६०५	१३७१
मन्वानपुर	२५३	१००	२५५	४७	१६	४	—	—	—	—	४४४	१६५
चितवन	४६	२३	४४३	२२०	७१	७	—	—	—	—	३०३	५४६
रीतहट	७०	७०	३७६	१४१	३३	२६	१०	२	—	—	४०३	२४६
बा. र.	५१	४३	३४७	१४३	३३	२०	—	—	—	—	४६४	२१५
गर्मी	११५	६८	४३१	५३३	३३	६१	—	—	—	—	३१०	४५५
नारायणी अञ्चल	५५५	३३६	१६४१	५४०	२४३	१३०	१०	५	—	—	२०५६	१३२३
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३०४५	६०५	६४७६	२४५१	७७७	३०३	६०	२४	५	१	१०६०३	३००५
गोरखा	२२०	१०३	३६५	३६०	३९	३५	—	—	—	—	६२०	२०३
मनाङ्ग	४१	११	०३	१४	—	—	—	—	—	—	३५	३६
लमजुङ्ग	७३	२७	७०१	२४०	—	—	—	—	—	—	७३०	२६७
बा. र. सी	२२०	११०	५४०	४०५	२५	६	—	—	—	—	१०५४	४६८
लमजुङ्ग	१७४	२०	३६६	१४०	१६३	२६	—	—	—	—	३७३	२१३
रवाङ्ग	६०	२०	८४६	११३	५	—	—	—	—	—	६४१	१०१

प्रिन्सिपल	अपरा. एम.		एस. एल. सो.		आर्. ए. वा.		वि. ए. वा.		एम. ए. वा.		रकम	
	पूज. सी.		वा सी सरह.		सी सरह.		सी सरह.		सी सरह.			
	जम्मा ना. प्रा.		जम्मा ना. प्रा.		जम्मा ना. प्रा.		जम्मा ना. प्रा.		जम्मा ना. प्रा.			
सामग्री अञ्चल	२२२	२७६	२४२७	१२०१	२०२	६७	—	—	—	—	४४८१	१७४७
मदकप्राप्ती	१२०	६४	४६१	१२७	४६	४	६	—	—	—	६०६	१६७
पाला	६४६	६४	६०७	१४४	१०	२०	५५	३	—	—	१०४६	२६०
कुम्भी	१६२	४६	६०६	७८	१३	२	५	—	—	—	७३६	१२६
अर्थात्सी	३४	४२	६०६	८३	१६	—	—	—	—	—	४६६	१२६
सप्लेरी	११३	१०३	४६३	२६६	११०	१५	६	—	—	—	६४४	२४४
रहितवस्तु	४	—	३४६	१७४	१७०	०	—	—	—	—	४३३	१६०
भूमिनी अञ्चल	५४२	३७७	२६५६	५१२	४४२	४६	३४	३	—	—	४०२६	१२४५
कुम्भी	५६	१०	५४	१६	४	३	—	—	—	—	१४७	२६
मगारी	३०४	५३	१५०	३०	४	१	३	—	—	—	४३३	११७
पुस्त	१०४	४६	४३३	५४	४६	३	—	—	—	—	२४३	१४६
वास्तु	२४०	६३	४५०	५२	—	—	—	—	—	—	४६०	१४६
प्रवर्तगिरी अञ्चल	७०५	३०४	१०६६	२१६	४३	१२	१	—	—	—	१६६१	४३३
प्रिन्सिपल दिनांक २४-२-६९	२५१		४२२२	२३३३	७०७	१२२	३६	३	—	—	१०४७१	२४७०
कुम्भी	२३२	७६	६६	१६	—	—	—	—	—	—	३०६	८९
दीपना	१६४	६७	११२	२४	—	—	—	—	—	—	२०६	६१
मगारी	२३७	६८	१५१	२५	—	—	—	—	—	—	३६०	८६
पुस्त	११२	७८	२६६	६४	६५	३	—	—	—	—	४४३	१४८
वास्तु	१०१	४७	६०४	५७	३७	११	२	१	—	—	४१३	१३१
राष्ट्रीय अञ्चल	६४६	३६२	२०५	१६५	५२	१६	२	१	—	—	१६४६	४४४
कुम्भी	१०४	६१	३४	६	—	—	—	—	—	—	१६६	६७
पुस्त	६५	७०	६४	४	—	—	—	—	—	—	१६१	७४
दीपना	११४	४०	४६	२२	०	—	—	—	—	—	१६५	७२
मगारी	१६०	६८	४२	७	१	—	—	—	—	—	२१३	४४
पुस्त	१५०	७७	७६	४	—	—	—	—	—	—	२०६	६०
राष्ट्रीय अञ्चल	६४६	३१६	२३७	४४	६	—	—	—	—	—	५८७	३६१
पुस्त	२४०	६४	७६	४	—	—	—	—	—	—	२६४	६८
दीपना	३६६	११०	४६	१६	६	—	—	—	—	—	४४५	१२६

[illegible]

नेपाल अधिराज्यका निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण
सारणी नं. ५ (क)

जिल्ला	अण्डर एन एल. सी.		महा. एल. सी. वा सी गवर्न		आई. ए. सी. सी गवर्न		वि. ए. सी. सी गवर्न		एम. ए. सी. सी गवर्न		जम्मा
	जम्मा ता. प्रा.	वम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	वम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	वम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	वम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	
बाग्लुङ्ग	५	—	५४	२७	५८	२९	—	—	—	१५७	५८
सुनसरी	१	—	११	२	३०	४२	—	—	—	८२	२१
इलाम	—	—	—	—	१२२	७४	—	—	—	१९६	७४
झापा	—	—	१२	५२	२२७	५१	२४	११	—	२७४	१०२
मेची नखन	५	—	८८	४२	५१०	२२२	२४	११	—	६२०	२०५
धनकुटा	—	—	२६	१९	८२	४२	११	५	—	१२२	४६
मोरङ	१	—	३५	२०	१०८	१५	५२	५	—	१६५	४१
तेह्रथुम	—	—	२३	२०	७२	२५	५	४	—	१०१	४६
जनकपुर	—	—	—	—	१००	२२	१०	२	—	११८	२७
मोरङ	५	१	३२	१८	२२२	४३	४०	२	—	२९६	७१
सुनसरी	—	—	—	—	१४१	४८	२६	२२	—	२९०	११०
काजी नखन	२	१	१२०	२६	७२१	२७१	१२७	४६	—	१०१०	३०७
बाग्लुङ्ग	५	—	३८	१४	४३	२९	—	—	—	८३	४६
मोरङ	—	—	७३	१०	३०	६	—	—	—	१०९	४०
मोरङ	—	—	—	—	५२	२४	—	—	—	७६	३४
सुनसरी	—	—	१०	१०	३६	२४	१३	२	—	६५	२०
धनकुटा	—	—	—	—	१२२	२६	१७	१२	—	१०७	३५
मोरङ	—	—	३२	३२	५२०	८४	४४	१२	—	६०८	१२६
मोरङ	२	—	१२०	७२	५२२	२७२	१०२	३१	—	७२७	२३२
मोरङ	१०	१	३३५	१८४	१०७७	३०१	२६६	५५	—	२००९	१०२४

वि.सं.	अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		म.सं.	
	अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.		अ.सं. ए.सं.			
	अ.सं.	ए.सं.	अ.सं.	ए.सं.	अ.सं.	ए.सं.	अ.सं.	ए.सं.	अ.सं.	ए.सं.		
सो.सं.	५	—	५२	१३	५२	१०	—	—	—	—	५६	३०
सो.सं.	—	—	—	—	५१०	६२	—	—	—	—	५१२	३३
सो.सं.	—	—	५२	१३	५६	१०	५	६	—	—	६३	३५
सो.सं.	—	—	५०	१०	५३६	५०१	६२	६	६	६	५०५	५५५
सो.सं.	—	—	५६	१०	५२५	५३	५६	६	६	६	५६५	३०
सो.सं.	—	—	५५	५५	५२	५५	५५	५	—	—	५२५	५५
सो.सं. अ.सं.	५	—	५३६	१०५	५६६	५०६	५०	५५	१५	५	५३६	५२५
सो.सं. अ.सं.	—	—	—	—	५३	५५	—	—	—	—	५३	५५
सो.सं.	५	—	५	५	५२	५५	—	—	—	—	५३	५५
सो.सं.	५	५	५५	५५	५३	५५	५०	५	—	—	५३०	५३
सो.सं.	—	—	५३	५३	५५	५५	—	—	—	—	५३०	५३
सो.सं. अ.सं.	५	५	५५	५५	५३६	५३	५५	५२	—	—	५३५	५३
सो.सं.	—	—	५	५	५३	५५	५५	५३	५	५	५३५	५३
सो.सं.	५	५	५०	५	५१५	५०५	५२५	५३५	५३	५	५३५	५३५
सो.सं.	—	—	—	—	५३५	५०	५३	५०	—	—	५३५	५३
सो.सं. अ.सं.	५३	५	५३५	५०	५०५०	५०५	५२५	५१५	५३	५	५३५५	५३५
सो.सं.	—	—	५५	५	५५	५२	५३	५	५	—	५३५	५३
सो.सं.	—	—	५	५	५३५	५५	५०	५	—	—	५३५	५३
सो.सं.	—	—	—	—	५३	५५	५१	५	५	५	५०५	५३
सो.सं.	—	—	५३	५	५३५	५३	५३	५	५	—	५३५	५३
सो.सं.	—	—	—	—	५१५	५५	५	—	—	—	५३५	५३
सो.सं. अ.सं.	—	—	५३	५०	५३५	५०५	५३	५३	५	५	५३५	५३५
सो.सं. अ.सं.	५३	५	५३५	५०५	५३५५	५३५५	५३५	५३५	५३	५३	५३५५	५३५५
सो.सं.	—	—	५३	५	५३५	५५	५३	५	—	—	५३५	५३
सो.सं.	—	—	५	५	५३	५	—	—	—	—	५३	५३
सो.सं.	—	—	५३	५३	५३५	५०	—	—	—	—	५३५	५३५
सो.सं.	—	—	५३	५०	५३५	५३५	५३	५	—	—	५३५	५३५
सो.सं.	—	—	५३	५	५३	५	५३५	५३	—	—	५३५	५३

जिल्ला	आइए. एन. एन. पी		एन. एन. सी. सी. सी. गुरु		आइ. ए. बा. सी. गुरु		बि. ए. बा. सी. गुरु		एन. ए. बा. सी. गुरु		अम्मा	
	अम्मा	सी. बा.	अम्मा	सी. बा.	अम्मा	सी. बा.	अम्मा	सी. बा.	अम्मा	सी. बा.	अम्मा	सी. बा.
जाजरकोट	३०	१०	१०	४	१३	११	३	—	—	—	३०	२४
दैलेख	१०	१	२३	१०	२४	१०	३	—	—	—	२३	२१
सुनसरी	—	—	२५	११	२६	२१	४	१	—	—	१०१	२३
धौला	—	—	११	३	३१	२०	३०	१०	—	१	१२०	४३
बर्दिया	—	—	—	४	२१	२४	६	—	—	—	२००	२३
भेरी अञ्चल	४३	११	२३	२४	२३०	१००	२०	११	—	१	४२६	१३४
मध्य पश्चिमाञ्चल	१०४	४१	२३०	१०४	६०४	२४३	३३	१५	११	१	११४३	४११
बाग्लुङ	—	—	४१	११	—	—	—	—	—	—	२१	११
सुनसरी	४	३	४३	१५	३३	२४	४	२	—	—	६३	४३
अछाम	—	—	—	—	४३	११	—	—	—	—	४१	११
डोटी	—	—	४१	६	३१	११	३	१	—	—	३१	२१
कैलाली	—	—	—	—	१०४	३	४	२	—	—	१०५	३
सेती अञ्चल	४	३	१२४	३५	२१४	३३	१३	५	—	—	३२६	६१
बाग्लुङ	—	—	५	४	६१	३०	६	—	—	—	३०	३३
सुनसरी	—	—	६१	४१	३६	३१	—	—	—	—	१३३	६३
इलामपुर	११	—	४०	६	४३	३	६	१	—	—	१०३	१६
सुनसरी	—	—	—	—	६३	४०	३१	३	३	—	१०५	४३
महाकाली अञ्चल	११	—	१२६	२०	२४३	१००	३३	३	३	—	४३३	१२४
सुनसरी पश्चिमाञ्चल	१२	३	२२३	०६	४२३	१२३	३३	०	३	—	३३३	२२३
नेपाल अञ्चल	१३३	४१	१२४३	०४३	३०३५	१००३	१३२५	४३०	४५	१३	१०१४६	४३३५

नेपाल अधिराज्यका माध्यमिक शिक्षक विवरण सारिणी नं. ५ (ग)

जिल्ला	अन्तर रज.		एन. एल. सी.		आई. ए. वा		बि. ए. वा		एम. ए. वा		जम्मा	
	एल. सी.		वा सी सरह		सी सरह		सी सरह		सी सरह			
	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.				
सालेपुङ्ग	—	—	६	—	४	—	४५	२२	१	१	५५	२३
साँखर	—	—	—	—	५	—	३०	२०	१	१	४४	२६
इलाम	—	—	—	—	—	—	६३	४२	—	—	६३	४२
काभ्रे	—	—	—	—	६	६	१५५	६५	२	—	१६९	१०४
मेची जञ्चल	—	—	६	—	१७	६	२०४	१६०	४	२	३३१	१६०
मधुवा	—	—	—	—	—	—	४३	२४	२	१	४५	२४
भोजपुर	—	—	—	—	२	२	७०	३२	२	—	७४	३५
तेह्रथुम	—	—	—	—	—	—	५४	२३	३	१	५८	२४
धनकुटा	—	—	—	—	—	—	४२	२७	—	—	४२	२७
मोरङ	—	—	—	—	—	—	१०७	६३	५	२	१६५	६५
सुनसरी	—	—	—	—	—	—	१२१	११३	१५	५	१५५	१२१
काभ्रे जञ्चल	—	—	—	—	२	२	५५५	३२४	३०	१२	५८०	२९०
सोपुङ्गुपु	—	—	—	—	५	—	२५	१३	—	—	३९	१३
खोटाङ	—	—	—	—	५	२	६३	२७	१	—	६७	३०
अछाम	—	—	—	—	—	—	३६	४३	—	—	७९	२३
सदरमुकाम	—	—	—	—	—	—	२६	२०	३	०	४९	२३
सप्तरी	—	—	—	—	१	१	१०३	५७	७	४	११५	६२
सिन्धुली	—	—	—	—	—	—	११०	५१	—	५	११५	५६
सप्तरी जञ्चल	—	—	—	—	१	४	४१७	२२०	१६	११	४४५	२२५
सुनसरी जञ्चल	—	—	५	—	२५	१२	१२५७	७२३	५२	२०	१३०४	७७३

[illegible]

जिला	बगहर एव.		एत. एल. सी.		आई. ए. का		वि. ए. का		एम. ए. का		ग्रामा	
	एल. सी.		वा सी नरह		नो नरह		नो नरह		नो नरह		ग्रामा	
	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.	जम्मा हा. प्रा.
आवरकोट	—	—	—	—	—	—	१६	७	—	—	२४	७
दंडेल	५	—	१	—	४	०	१५	१२	१	—	२६	१७
मुर्खेत	—	—	—	—	—	—	४७	२७	०	—	४६	२७
नरि:	—	—	—	—	४	४	३०	२५	६	४	४६	३६
बदिया	—	—	—	—	२१	२	२२	१६	२	—	४५	२१
मेरी अंचल	५	—	१	—	३८	६	१२१	६१	११	४	१६६	१०५
मध्याह्निकाल												
विकास क्षेत्र	६	१	८	२	४२	२५	४३०	२१८	३१	१५	५५७	२६१
बाजुरा	—	—	—	—	—	—	६०	५४	१	१	३१	१५
बझाङ	—	—	—	—	१	—	३२	१६	४	—	६७	१६
मझगा	—	—	—	—	—	—	२७	४	—	—	२७	४
कोठी	—	—	—	—	६	—	३४	१६	—	—	३८	१६
सैलाजी	—	—	—	—	—	—	३७	६	२	२	३६	११
रेती अंचल	—	—	—	—	४	—	१६०	६६	७	३	१७२	६६
दार्चुला	—	—	—	—	३	२	३४	२१	३	१	४०	२५
दैतडी	—	—	—	—	११	१	२५	३७	३	३	७२	४४
डडेलधुरा	—	—	—	—	४	—	६८	१५	०	०	३५	१६
कञ्चनपुर	—	—	—	—	—	—	४७	२१	१५	७	५५	२६
महाकाली अंचल	—	—	—	—	१९	८	१२६	६२	२०	१३	२०९	११४
मुदुर पश्चिमाञ्चल												
विकास क्षेत्र	—	—	—	—	२४	८	३२३	१५६	२७	१६	३७४	१८०
मैकाल अंचल	७	१	१६	३	२३३	८८	२१७७	३०७६	३६१	२१२	३७६४	३३००

तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
कालेचुङ्ग	२५.७	४५.७	४१.८
पाँचथर	३५.२	६२.२	६१.६
इलाम	३५.७	४३.७	६६.७
झापा	३०.६	३८.३	६१.५
मन्दी अञ्चल	३१.६	४५.१	५६.८
सुनसरी	३३.०	४८.४	४५.५
मोरङ	३८.६	५१.८	५२.७
तेह्रथुम	४७.०	४८.०	६१.४
सुनकुटा	३६.७	४८.३	५८.१
वीरगञ्ज	२९.४	२६.७	५०.६
सुनसरी	३६.९	५५.५	६८.७
कोशी अञ्चल	३२.५	३८.३	५६.५
मोरङ	३४.५	५५.८	४९.६
मोरङ	३८.०	३६.६	६८.३
मोरङ	३८.३	३९.०	६३.६
सुनकुटा	३५.१	५५.१	५६.६
सप्तरी	४५.०	३६.७	६८.६
सिराहा	४२.५	५६.८	६६.०
सगरमाथा अञ्चल	३५.५	४७.८	५७.८
सुनकुटा वि० क्षेत्र	३३.५	४३.५	५६.५
सुनकुटा	३८.५	५५.५	५५.५
सुनकुटा	३६.०	५६.५	६८.०
सुनकुटा	३८.०	५६.५	५६.५

जिला	प्रारम्भिक तालीम प्राप्ता विद्यार्थी प्रतिशत	द्वितीय माध्यमिक तालीम प्राप्ता विद्यार्थी प्रतिशत	साक्षरता तालीम प्राप्ता विद्यार्थी प्रतिशत
जयपुर खींची	२४.२	२५.६	४०.३
झुपारदेही	२४.९	४३.१	४७.३
कानिपलसु	२०.४	२२.५	४६.४
कुम्भिनी बख्त	३१.०	३१.३	५२.६
गुलाम	१६.७	३०.२	७०.०
मथानी	२७.१	३५.६	४३.४
पाना	२२.२	३४.०	४५.४
वागलसु	१२.९	३३.०	६३.१
अकालिनी बख्त	२२.१	३४.५	४१.४
पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	३२.७	३८.४	५६.६
मकूम	२३.३	३६.२	३५.७
रोल्ता	२१.७	२७.३	४७.४
रत्नास	२७.५	२१.०	४६.४
सुधान	३२.५	३१.७	६३.३
साङ्ग	२३.३	२८.८	४७.४
राजती बख्त	२८.०	३२.३	४६.८
रुमाल	१८.२	३४.९	४१.३
सुगु	४६.५	६.१	४३.३
तापरा	४२.८	२७.१	४५.४
कानिफोड	१६.३	४५.४	६.७
जुन्वा	१४.७	३६.०	४६.४
काली बख्त	४३.४	४६.७	५४.६
आगरकोट	२४.७	३७.३	२६.२
ईनेस	२७.६	३३.३	८९.७
गुल्लत	२३.०	४५.६	४५.१
हाकि	२६.५	३८.३	७३.५
बदिया	३५.२	२६.८	४६.७
भरी बख्त	३२.६	३५.७	५३.६
मध्य पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	३२.७	३५.९	४६.८

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त विद्यार्थी प्रतिशत	द्वितीय माध्यमिक तालीम प्राप्त विद्यार्थी प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त विद्यार्थी प्रतिशत
बाजुरा	२२.४	२२.०	४०.४
मकवानपुर	२३.३	४२.०	४५.३
महोत्तरी	१३.१	१६.०	१५.५
मोरङ	१५.७	२३.६	४२.१
सुनसरी	२३.२	०.३	२०.२
सुनसरी जम्मा	२०.२	२७.०	३०.४
सुनसरी	६६.०	४३.६	६२.४
सुनसरी	५३.६	४५.३	६१.१
सुनसरी	२०.०	१५.७	४५.७
सुनसरी	४३.०	३६.६	५३.७
सुनसरी जम्मा	४६.७	३६.६	५६.४
सुनसरी पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	३३.७	३२.५	४२.१
नेपाल अधिराज्यको लक्ष्य	३३.६	४२.६	५६.६

माथि प्रस्तुत नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, द्वितीय माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका शिक्षक शिक्षणको आधारमा क्षेत्र अनुसारको तालीम प्राप्त शिक्षकको विवरण प्रतिशतको रूपमा के कस्तो छ तालिका नं. २ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ८

क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत

शिक्षा क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक शिक्षक		
	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२४२१	३१४०	३३.२	२,४४१	१०५४	४३.२	१३७४	७७३	५६.३
मध्यमाञ्चल	१०४०६	३००६	२९.६	३११५	१२०३	४०.५	२०५१	१३००	६३.५
पश्चिमाञ्चल	१०४०१	३४२०	३२.७	२६६५	१,०२१	३८.४	१२६५	७६६	६०.६
मध्य प.	४६२४	१५१०	३२.४	११४२	४११	३६.०	५५०	२६१	४६.९
सुदूर प.	३१४६	१०३०	३२.७	७७३	२५३	३२.५	३०४	१८०	५८.१
नेपाल अधिराज्य	३५१३१	१२११४	३३.९	१०१४६	४३२६	४२.६	५७६४	३३००	५८.६

प्रस्तुत तालिका अध्ययन वर्ष २०४० सालको तथ्यांक अनुसार अधिराज्यका पाँचै विकास क्षेत्रका तालीम प्राप्त प्राथमिक शिक्षक ३३.९ निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक ४२.६ प्रतिशत र माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक ५८.६ प्रतिशत मात्र भएको पाइन्छ ।

दलित शिक्षक तालीम अध्ययन वर्ष शिक्षा क्षेत्रको आधारमा प्राथमिक तहमा मध्यमाञ्चल तथा पूर्वाञ्चलमा प्राप्ति प्राप्त शिक्षक प्रतिशतमा छुट्ने देखिन्छ भने पश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चल दुवै क्षेत्रमा बराबर ३२.७ प्रतिशत तथा मध्यपश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्रमा ३२.४ प्रतिशत बाई सयकोमा कही तालीम प्राप्त शिक्षक मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा ३६.६ हुन आएको छ निम्न माध्यमिक तह सयकोमा कम सुदूर पश्चिमाञ्चलमा भई सयकोमा कही मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा र माध्यमिक तह सयकोमा कम मध्यपश्चिमाञ्चलमा र सयकोमा कही तालीम प्राप्त शिक्षक मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा हुन आएको छ तर तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशतमा यत् सयकोमा कहीमा छुट्टि हुन रहेको पाइन्छ ।

शिक्षकहरू तालीम प्राप्त नभई शिक्षाका गुणस्तर बृद्धि कार्यमा सघाउ हुन नार्हो एवं बाउने हुना कम प्रतिशत तालीम प्राप्त शिक्षक भएका संघहरूमा शिक्षकहरूलाई बाउने बच तालीममा कही शिक्षक तारिने बराबरु पर्ने देखिन्छ ।

२०४० सालको तथ्यांक अनुसार नेपाल अधिराज्यमा प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा कुल शिक्षिकाहरू मध्ये के कति महिला शिक्षिकाहरू छन् त्यसको विवरण सारिणी नं. ७ को क, ख, ग भाग प्रस्तुत गरिएको छ ।

नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको प्राथमिक
विद्यालय सक्षित शिक्षक नियुक्त
कारिणी नं. ७ (क)

विभाग	अक्षर ए. अ.		एन. ए. सी.		आई. ए. वा.		बि. ए. वा.		एम. ए. वा.		जम्मा	
	ए. सी.		सी. सी. ए.		सी. ए. सी.		सी. सी. ए.		सी. सी. ए.			
	अक्षर	ए. सी.	अक्षर	सी. सी. ए.	अक्षर	सी. सी. ए.	अक्षर	सी. सी. ए.	अक्षर	सी. सी. ए.	अक्षर	सी. सी. ए.
साहित्य	२२	२२	१७	७	—	—	—	—	—	—	३९	३९
संस्कृत	७	७	१४	६	—	—	—	—	—	—	२१	२७
इतिहास	१२	१	२४	१०	—	—	—	—	—	—	३६	४६
साधना	१०	३	१०१	१०	२४	६	—	—	—	—	१३५	३५
मैत्री अक्षर	२४	२७	१२६	२२	२६	९	—	—	—	—	३२५	३८
संस्कृत समा	१४	१२	३६	८	—	—	—	—	—	—	५०	२९
संस्कृत	३	३	२४	१२	७	—	१	—	—	—	३०	२१
संस्कृत	११	११	१०	७	—	—	—	—	—	—	३९	५२
अक्षर	११	६	६०	१६	४	६	—	—	—	—	८७	९५
संस्कृत	४	३	२२	२०	३	—	—	—	—	—	३२	३९
संस्कृत	४	३	१०७	४६	२५	१२	३	—	—	—	१४९	२४
कोशी अक्षर	२७	२५	२०७	१२२	४१	१४	४	—	—	—	३०६	१७४
संस्कृत	२२	४	६	—	—	—	—	—	—	—	२४	४
संस्कृत	४	४	१०	६	—	—	—	—	—	—	२०	१३
संस्कृत	६	६	२६	४	—	—	—	—	—	—	३८	११
अक्षर	१०	१०	६	४	—	—	—	—	—	—	१८	१०
अक्षर	४	४	६	४	६	१	१	—	—	—	१८	१०
विद्या	६	६	११	४	१	१	—	—	—	—	२१	११
अक्षर	२०	३०	६०	२३	४	६	१	—	—	—	१३०	५४
पूर्वअक्षर विभाग क्षेत्र	१२७	११४	२६२	१६७	१३०	२६	४	—	—	—	५५८	३३७

विभाग	अक्टूबर मा.		नवंबर मा. की		अक्टू. ए. मा.		नव. ए. मा.		अक्टू. ए. मा.		अक्टू. ए. मा.	
	रक. की.		मा की रक.		मा की रक.		मा की रक.		मा की रक.		मा की रक.	
	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.	अक्टू. मा. रक.
आयकर	१५	१५	१५	५	—	—	—	—	—	—	१५	१५
राशिया	१५	२	५	—	—	—	—	—	—	—	१५	०
निधुनीमा	०	०	०	०	—	—	—	—	—	—	१५	०
अनुना	—	—	२३	५	०	—	—	—	—	—	२३	५
अनुना	—	—	०	०	०	—	—	—	—	—	०	०
अनुना	१	१	१	१	१	१	—	—	—	—	११	३
अनुना	२०	२२	२४	२९	६	१	—	—	—	—	१४२	४४
अनुना	२२	०	११	१	—	—	—	—	—	—	२३	१०
अनुना	१५	५	३	०	—	—	—	—	—	—	२०	०
अनुना	२२	२	५०	४	—	—	१	—	—	—	२०	१५
अनुना	११	५	५	—	—	—	—	—	—	—	१३	४
अनुना	—	३	४२	१०	४	३	—	—	—	—	२०	२३
अनुना	३	३	२३	३	१४	५	५	३	—	—	०६	१३
अनुना	३५	०	५०५	५०	१०२	३५	३५	३	—	—	१३०	१३३
अनुना	२५	१०	१५५	२०	५४	१०	—	—	—	—	१३०	६५
अनुना	१५३	२०	४१०	१३०	१४६	४०	३२	११	—	—	२५३	२६६
अनुना	२०	०	५३	५३	१	—	—	—	—	—	५३	२०
अनुना	०	५	५३	५३	३	—	—	—	—	—	५३	२५
अनुना	०	०	०	१	१	१	—	—	—	—	५५	०
अनुना	०	—	५४	३	५	५	—	—	—	—	५०	५
अनुना	५	३	४६	२०	५५	५५	—	—	—	—	५५	६५
अनुना	५५	५३	१०३	६६	५३	१०	—	—	—	—	२५५	१०३
अनुना	२४३	१०३	३५५	२४३	१०३	२६	३२	५१	—	—	१२४३	६१३
अनुना	२४	२३	१०	५०	३	३	—	—	—	—	६०	४०
अनुना	६	५	१	५	—	—	—	—	—	—	०	०
अनुना	१३	३	१३	०	—	—	—	—	—	—	१३	१३
अनुना	३३	३०	३५०	३५	०	४	—	—	—	—	३५३	३५५
अनुना	३०	११	२४	३	३	३	—	—	—	—	५३	५५

विवरण	अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.		अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.		अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.		जम्मा	
	अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.		अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.		अक्षर ए. गी.		ए. गी. गी.			
	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.	अक्षर ए. गी.		
रवाऊना	७	२	३२	६	—	—	—	—	—	—	—	—	४६	११
गणउकी अक्षर	१४२	२०	२४१	११२	१५	६	—	—	—	—	—	—	४१५	२००
मकलपशाली	११	४	३२	१०	३	५	१	५	—	—	—	—	४७	१४
गारुडा	३२	११	५०	२६	५	३	१	—	—	—	—	—	१११	४३
गुरुमी	१०	५	१३	३	२	१	—	—	—	—	—	—	२६	१४
अर्शालीदी	११	११	१२	५	—	—	—	—	—	—	—	—	२३	१०
रुपनीली	५	२	३४	३३	१२	७	—	—	—	—	—	—	१११	७१
रुपनीयदु	३	—	१०	६	१	—	—	—	—	—	—	—	२३	१
रुपनीय अक्षर	७०	३०	२३५	१०१	२३	११	२	—	—	—	—	—	३३५	१७१
मुगल	५	१	१३	१	१	१	—	—	—	—	—	—	२०	३
मगरी	३१	१०	५	३	१	—	—	—	—	—	—	—	४०	२०
पर्वत	३०	१०	१६	४	३	१	—	—	—	—	—	—	४०	२३
मगरी	२५	१६	१५	१२	—	—	—	—	—	—	—	—	४०	२१
अक्षराली अक्षर	२३	१२	३५	२०	३	३	—	—	—	—	—	—	१२०	७०
पक्षिमाक्षर														
विमान अक्षर	२०३	१०३	२४४	२४५	२५	२१	३	—	—	—	—	—	२६३	४६३
रुपनी	१०	३३	७	४	—	—	—	—	—	—	—	—	२७	११
रोरु	२१	४	३	३	—	—	—	—	—	—	—	—	१७	५
गल्लाल	११	३	१४	२	—	—	—	—	—	—	—	—	२४	१३
गुरुमी	१०	१०	२३	१	७	३	—	—	—	—	—	—	३३	१४
वाङ्म	१२	१	२३	२	७	३	—	—	—	—	—	—	२१	६
रुपनी अक्षर	६४	२७	६३	११	१४	६	—	—	—	—	—	—	१३३	४७
रुपनी	३	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३	१
रुपनी	१२	४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१२	४
रुपनी	५	—	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७	—
रुपनी-रुपनी	—	—	२	१	—	—	—	—	—	—	—	—	२	१
रुपनी	६	४	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७	४
रुपनी अक्षर	२६	१०	३	१	—	—	—	—	—	—	—	—	३१	११

जिल्हा	अष्टर एस. एल. भी.		एस. एल. सी. का सी सरह		आई. ए. वा. सी सरह		बि. ए. वा. सी सरह		एस. ए. वा. सी सरह		जम्मा	
	जम्मा ता. प्रा.		जम्मा ता. प्रा.		जम्मा ता. प्रा.		जम्मा ता. प्रा.		जम्मा ता. प्रा.		जम्मा ता. प्रा.	
सावरकोट	१५	८	४	२	—	—	—	—	—	—	१६	१०
बैलेश	६	८	४	१	—	—	—	—	—	—	१२	६
कुर्बेत	२४	१६	१५	६	—	—	—	—	—	—	३९	२२
बकि	११	३	२२	१०	१०	७	—	—	—	—	४३	२५
बकिना	२१	१५	१४	४	२	—	—	—	—	—	२७	१६
सेरी अखल	८०	५०	५६	२३	१२	७	—	—	—	—	१२५	८०
मध्य पश्चिमांचल विकास क्षेत्र	१७०	८७	१४५	२७	२६	१३	—	—	—	—	२४१	१३५
बाबुरा	४	२	—	—	—	—	—	—	—	—	४	२
बकापुर	६	१	५	—	—	—	—	—	—	—	११	१
काठाम	५	३	२	—	—	—	—	—	—	—	७	३
बोली	५	१	६	३	२	—	—	—	—	—	१३	४
मैलाप्री	१५	३	१५	५	२	—	—	—	—	—	३२	१०
सेरी अखल	३२	१२	३५	८	४	—	—	—	—	—	७७	२७
दाचूडा	६	५	२	१	—	—	—	—	—	—	११	६
मैलाप्री	६	४	३	१	—	—	—	—	—	—	२	३
मंडेनपुरा	२	२	१	—	—	—	—	—	—	—	३	२
बकापुर	१४	१०	१६	५	२	—	—	—	—	—	३२	१३
महापानी अखल	३१	२४	२५	७	२	—	—	—	—	—	५८	३१
दुधर पश्चिमांचल विकास क्षेत्र	६६	३६	६३	१५	६	—	—	—	—	—	१२५	५१
मेवाड अधिराज्य जम्मा	९६८	५१२	२१०६	७४६	२८५	११६	३६	११	—	—	३५०२	१२०६

**नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको
नि. मा. वि. महिला शिक्षक विवरण**
सारणी नं. ७ (ख)

जिल्ला	अन्तर एस्. एम. सी.		ए. ए. एल. सी. वा सी सरह		आई. ए. वा सी सरह		वि. ए. वा सी सरह		एम. ए. वा सी पत्र		जम्मा	
	जम्मा	सी. प्रो.	जम्मा	सी. प्रो.	जम्मा	सी. प्रो.	जम्मा	सी. प्रो.	जम्मा	सी. प्रो.	जम्मा	सी. प्रो.
ताप्लेजुङ	—	—	१	१	२	—	—	—	—	—	३	१
वीरगन्ज	—	—	१	—	४	१	—	—	—	—	५	१
इलाम	—	—	—	—	३	१	—	—	—	—	३	१
झापा	—	—	४	४	२०	१	४	—	—	—	२८	५
मनी अञ्चल	—	—	६	५	२७	२	४	—	—	—	३७	७
बागमती	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	१	१
भोजपुर	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	१	१
नेहरू	—	—	—	—	२	१	१	१	—	—	३	१
धनकुटा	—	—	—	—	११	२	१	१	—	—	१४	३
गोरखा	—	—	—	—	४२	२	३	१	—	—	४८	५
सुनसरी	—	—	—	—	४३	११	२०	२	—	—	६६	१५
कोशी अञ्चल	—	—	—	—	२४	२०	२४	२	—	—	७०	२५
सोभुङ्ग	—	—	१	१	—	—	१	१	—	—	३	१
खोटाङ्ग	—	—	१	—	४	१	—	—	—	—	५	१
जोखिमङ्ग	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	२	१
सप्तगढ	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	१	१
मधारी	—	—	—	—	२	१	—	—	—	—	३	१
सिन्धुली	—	—	—	—	७	१	—	—	—	—	८	१
सगरमाथा अञ्चल	—	—	२	१	१७	७	१	१	—	—	२०	१
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	२	५	११४	४५	३४	२	—	—	१५३	५०

जिल्हा	अधर एम.		एम. एल. सी.		आर. ए. वा		वि. ए. वा		एम. ए. वा		जम्मा	
	एल. सी.		वा सी सरह		सी सरह		सी सरह		सी सरह			
	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.
डीतख	-	-	१	-	३	-	-	-	-	-	४	-
रामेधाप	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
विन्तुनी माडी	-	-	-	-	१	-	१	१	-	-	२	१
धनुषा	-	-	-	-	२	२	-	-	-	-	४	२
पहोतरी	-	-	-	-	२	२	-	-	-	-	२	२
मलीडी	-	-	-	-	२	१	-	-	-	-	२	१
अनूपुर अखल	-	-	१	-	१२	२	१	१	-	-	१६	६
मिठुवालोड	-	-	-	-	४	२	-	-	-	-	४	२
रमुना	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	१	-
दुवाकोट	-	-	-	-	१	-	३	-	-	-	४	-
वादिङ्ग	-	-	४	४	२	१	-	-	-	-	६	५
कार्ज पलाकोट	-	-	-	-	१०	४	२	२	-	-	१६	६
मक्तपुर	-	-	-	-	२५	१२	१०	४	१	१	४३	२६
काठमाडी	१	१	१	-	१२६	७५	१५४	२४	७	४	२७७	१७४
ललितपुर	-	-	-	-	३५	६०	७	४	-	-	४६	६४
बागमती अखल	१	१	१२	४	२६४	५६१	१२४	१०७	८	५	४७०	२७८
मकवानपुर	-	-	५	-	१६	८	२	-	-	-	२३	८
चितवन	-	-	-	-	६	२	४	४	-	-	१६	४
रोहट	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
बाग	-	-	-	-	३	५	३	३	-	-	६	५
पानी	-	-	-	-	१८	८	-	-	-	-	२६	८
नारायणी अखल	-	-	४	-	४६	२०	१०	४	-	-	६६	२५
मध्यमाञ्चल वि० क्षेत्र	१	१	१४	४	३०३	५८६	१२५	११३	-	४	४४६	३०२
भारखा	-	-	-	-	३	१	-	-	-	-	३	१
मनाङ्ग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
नामबुङ्ग	-	-	३	३	३	४	-	-	-	-	६	४
कास्की	-	-	२३	२०	२८	८	३	३	-	-	३७	३१
तनहुँ	-	-	३	१	८	१	४	२	-	-	१६	६
स्वाङ्गदा	-	-	-	-	१२	३	-	-	-	-	१५	५
गण्डकी अखल	-	-	२४	२४	२४	१२	७	५	-	-	९६	१४६

विवरण	अकर एत.		एत. एत. सी		वाही. ए. वा		वि. ए. वा		एत. ए. वा		अम्मा	
	एत. सी.	वा सी. वरु	एत. सी.	वा सी. वरु	सी मरु	सी मरु	सी मरु	सी मरु	सी मरु	सी मरु	अम्मा	अम्मा
मकमलासी	—	—	—	—	२	१	—	—	—	—	२	१
बाला	—	—	—	—	१३	६	३	—	—	—	१६	३
बुलनी	—	—	—	—	१०	२	—	—	—	—	१२	२
समीचीनी	—	—	—	—	२	—	—	—	—	—	२	—
कपलेही	—	—	—	—	११	१०	३	—	—	—	१६	१०
कपिलदरु	—	—	—	—	११	२	३	१	१	—	१२	४
कुम्हनी अम्मा	—	—	—	—	२३	१२	१३	१	१	—	२७	२२
मुत्ताङ्ग	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	१	१
सामी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
परीत	—	—	२	२	१	१	—	—	—	—	३	३
बामुङ्ग	—	—	—	—	२	१	—	—	—	—	३	१
बकलागिरी बाखल	—	—	२	२	२	३	—	—	—	—	७	५
बकलागिरी बाखल	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
विशाल सी	—	—	२७	२९	१११	४०	२०	२	३	—	१३०	७२
रुद्रा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
रोडना	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
बकला	—	—	१	—	१	२	—	—	—	—	३	१
बुलनी	—	—	—	—	३	३	—	—	—	—	६	६
बाङ्ग	—	—	२	—	७	१	१	—	—	—	१०	१
राप्ती बाखल	—	—	३	—	१३	३	१	—	—	—	१७	३
बुलनी	—	—	—	—	३	१	१	—	—	—	५	१
मुत्ता	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
बोला	—	—	—	—	१	२	—	—	—	—	३	१
बकलागिरी	—	—	३	३	—	—	—	—	—	—	६	६
बुलनी	१	—	२	१	—	—	—	—	—	—	३	१
कपली अम्मा	१	—	७	६	३	३	१	—	—	—	१२	६
बाङ्ग	२	२	१	—	१	—	—	—	—	—	४	२
बकला	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

विभाग,	अन्तर एत.		एत. एत. ही		अ. ए. ए. वा		वि. ए. वा		एत. ए. वा		इतर	
	एत. ही		वा. ही एत.		ही एत.		ही एत.		ही एत.		ही एत.	
	जम्मा हा. प्रा.		जम्मा हा. प्रा.		जम्मा हा. प्रा.		जम्मा हा. प्रा.		जम्मा हा. प्रा.		जम्मा हा. प्रा.	
कुल	—	—	७	७	२	२	—	—	—	—	२	२
मार्के	—	—	२	—	१०	२	६	६	—	—	१६	१
वर्गिक	—	—	—	—	२	१	—	—	—	—	२	२
मोती जल	२	२	१०	७	१५	७	८	१	—	—	२१	१३
अन्तर एत. एत.												
मार्के	३	२	२५	१३	३१	१५	६	१	—	—	६३	३०
मार्के	—	—	३	१	—	—	—	—	—	—	३	१
मार्के	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	१	—
मार्के	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
मार्के	—	—	—	—	३	२	—	—	—	—	३	३
मार्के	—	—	—	—	२	—	—	—	—	—	२	—
मोती जल	—	—	२	१	६	२	—	—	—	—	१२	४
मार्के	—	—	—	—	३	१	—	—	—	—	३	१
मार्के	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	१	—
मार्के	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
मार्के	—	—	—	—	८	१	८	१	—	—	१२	२
मार्के	—	—	—	—	१२	४	४	२	—	—	१८	६
अन्तर एत. एत.												
मार्के	—	—	३	१	६१	७	४	२	—	—	६७	१०
मार्के												
मार्के	४	३	२६	१०	१२१	२६२	२३१	१३१	६	२	६२२	६५१

**नेपाल अधिराज्यका योग्यता अनुसारको साध्यमिक
महिला शिक्षक विवरण**
सारणी नं. ७ (ग)

विभाग	अध्यापक		प्रति. अध्यापक		द्वि. अध्यापक		त्रि. अध्यापक		चतु. अध्यापक		अन्य	
	एक मी.		या मी. बरह		ती बरह		मी बरह		मी बरह		अन्य	
	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.	सम्मान ता. प्रा.	अन्य ता. प्रा.
सम्मान	—	—	—	—	—	—	१	२	१	१	४	२
प्रति. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
द्वि. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
चतु. अध्यापक	—	—	—	—	१	१	१२	७	—	—	१५	१०
अन्य	—	—	—	—	१	२	१७	११	१	१	२४	१२
सम्मान	—	—	—	—	—	—	१	—	—	—	४	—
प्रति. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	२	२
द्वि. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
चतु. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	३	३
अन्य	—	—	—	—	—	—	१७	१२	२	१	१६	१३
सम्मान	—	—	—	—	—	—	१२	८	१	—	१३	१
अन्य	—	—	—	—	—	—	४१	२०	१	१	४४	२२
सम्मान	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
प्रति. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	३	१	—	—	१	—
द्वि. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
चतु. अध्यापक	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	३	३
अन्य	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
सम्मान	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
अन्य	—	—	—	—	—	—	७	४	—	—	७	४
सम्मान	—	—	—	—	१	२	१२	४४	४	२	७४	४१

जिल्हा	आ.उ. एम.		ए.उ. एम. सी.		आ.उ. ए. वा		वि. ए. वा		एम. ए. वा		अम्ना	
	महा. सी.		आ. सी. मरह.		सी. मरह.		सी. मरह.		सी. मरह.			
	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.	जिल्हा सी. मर.
कोल्हा	—	—	—	—	२	—	—	—	—	—	२	—
सोमनाथ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
दिवलीवाडी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
पुणे	—	—	—	—	—	—	३	३	२	१	३	४
महोदरी	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१	१	१
महोदरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
जयसिंग मरह.	—	—	—	—	२	—	४	३	३	२	१०	३
विष्णुपारंग	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
ए.उ.	—	—	—	—	—	—	३	१	—	—	२	१
मुंबाळी	—	—	—	—	—	—	३	३	—	—	३	३
मोदी	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	२	२	१	१	२	३
मोदी	—	—	—	—	—	—	१३	११	—	—	१३	११
मोदी मरह.	—	—	—	—	४	—	१११	१०३	१६	११	१०५	१४०
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	४०	३४	३	३	११	२३
मोदी मरह.	—	—	—	—	४	—	२४५	१०३	२०	१४	२७२	१०६
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	३	३	१	१	३	३
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	४	४	—	—	४	४
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	१४	१३	१	१	१६	१५
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	२०	१२	२	२	२०	२४
मोदी मरह.	—	—	—	—	३	—	२०१	२०३	२४	१५	२०२	२२०
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	१	—
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१	१	१
मोदी मरह.	—	—	—	—	२	—	२०	१०	—	—	२०	१०
मोदी मरह.	—	—	—	—	—	—	३	१	—	—	३	१

विवरण	अपरा. ए. ए.		महा. ए. ए. सी.		उच्चा. ए. ए. वा.		वि. ए. ए. वा.		उच्चा. ए. ए. वा.		अम्मा	
	ए. ए. सी.		वा. सी. ए. ए.		सी. ए. ए.		सी. ए. ए.		सी. ए. ए.		अम्मा	
	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.	जम्मा वा. वा.
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	२	१	—	—	१	१
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	१	१	२०	२०	२	१	२०	२२
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	—	—	१२	१	१	१	१२	१४
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२२	२२	१	२	२३	२५
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	४	४	—	—	४	४
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	१	१	२१	२१	३	२	२४	२६
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	२
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	४	४	—	—	४	४
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	—	—	१	—	—	—	१	—
महा. ए. ए. सी.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
वि. ए. ए. वा.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
उच्चा. ए. ए. वा.	—	—	—	—	१	—	१	—	—	—	२	—
अपरा. ए. ए.	—	—	—	—	२	१	२	१	—	—	२	२

जिला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. का सोनह		आर्. ए. वा की गरह		वि. ए. वा की गरह		एस. ए. वा की गरह		जम्मा	
	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.	जम्मा ता. प्रा.
भावरफोट	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
बेभेरा	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	१	१
सुर्दे	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	१	—
बकि	—	—	—	—	१	३	४	३	१	१	५	७
बकिरा	—	—	—	—	१	—	१	१	—	—	३	१
सेरी अण्डर	—	—	—	—	३	३	७	३	२	१	१४	१८
अण्डर अण्डर अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
विशाल क्षेत्र	—	—	—	—	७	४	१२	११	२	१	२४	१६
बाबुरा	—	—	—	—	—	१	—	—	—	—	१	—
अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सेरी	—	—	—	—	—	—	२	२	—	—	२	७
कौकली	—	—	—	—	—	—	३	३	—	—	३	३
सेरी अण्डर	—	—	—	—	—	—	३	४	—	—	६	४
बाबुरा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सेरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
कौकली	—	—	—	—	—	—	४	१	१	१	५	२
अण्डर अण्डर	—	—	—	—	—	—	४	१	१	१	५	२
अण्डर अण्डर अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
विशाल क्षेत्र	—	—	—	—	—	—	१०	३	१	१	१५	६
अण्डर अण्डर अण्डर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
जम्मा	—	—	—	—	२०	१०	४२५	३०३	३५	२४	४००	३३७

माथि प्रस्तुत तालिका अधिनायको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका महिला शिक्षक विवरणको आधारमा विकास क्षेत्र अनुसार जम्मा महिला शिक्षक र ए.जी.ए. प्राप्त संस्थाको तालिका २ (क) र तालिका नं. ६ (ख) क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षिका प्रतिशत देखाइएको छ ।

तालिका नं. ९ (क)

क्षेत्र	प्राथमिक		नि. मा.		माध्यमिक	
	जम्मा महिला शिक्षिका	ता. प्रा.	जम्मा	ता. प्रा.	जम्मा	ता. प्रा.
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	८२४	३३७	१७६	६०	७६	४६
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१२६६	४१३	५४६	३०६	३१२	२२८
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	६१६	४४६	१७०	७२	४८	३८
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२४१	१३४	६२	३०	२४	१६
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१२६	२१	२८	१०	११	६
जम्मा	२२०३	१००१	६८२	४८१	४००	२३७

तालिका नं. ९ (ख)

क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत

	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा शिक्षक संख्या	महिला शिक्षिका संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षिका प्रतिशत	जम्मा शिक्षक संख्या	महिला शिक्षिका संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षिका प्रतिशत	जम्मा शिक्षक संख्या	महिला शिक्षिका संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षिका प्रतिशत
पूर्वाञ्चल वि. क्षेत्र	२४४१	८०४	३३	२४४१	१३६	५.६	१३७४	७४	५.३
मध्यमाञ्चल वि. क्षेत्र	१०४०६	१२८७	१२.३	३११२	२४६	७.९	२०६१	३१२	१५.१
पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	१०४७१	८६६	८.२	२६६८	१७०	६.३	१२६८	२८	२.२
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	४६५४	३४१	७.३	११४६	६२	५.४	२५७	२४	९.३
सु. प. वि. क्षेत्र	३१४६	१३२	४.३	७७९	२८	३.६	३७४	११	२.९
नेपाल अ. को जम्मा	३८१३१	३२०३	८.४	१०१२६	६८२	६.७	५७६४	४८०	८.३

उल्लेखित तालिका अवलोकन गर्दा प्राथमिक निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहका महिला शिक्षक क्रमशः ३.३, ९.७ र ८.३ प्रतिशत भएरै देखिन्छ । नेपाल अधिराज्यको पौर विकास क्षेत्रहरू मध्ये मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा अधिक शिक्षकको संख्या रही मात्रै महिला शिक्षकहरू देखिन्छ र सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा महिला शिक्षकहरूको प्रतिशत निरर्थक भए देखिन्छ ।

[illegible]

विशेष	प्राथमिक	प्राथमिक	मिडल	वि. मा. वि.		मिडल	जम्मा	शिक्षक	विद्यार्थी
	जम्मा	विद्यार्थी	विद्यार्थी	विद्यार्थी	मिडल	विद्यार्थी अनुपात	विद्यार्थी		मिडल अनुपात
बर्दिबा	१६२६४	२९८	१:६४	२२०१	१०८	१:२४	१७३०	४४	१:३८
मेरी अन्धल	७६३३४	१८२१	१:४१	८६७३	४२९	१:१६	६६३२	१६६	१:१४
म. ग. वि. क्षेत्र	१०२८२०	४६४४	१:३६	१८०७६	११४३	१:१६	१२०२०	२२०	१:२७
नाकुवा	६७०६	२७१	१:२४	५३६	४१	१:१३	४३८	६१	१:१०
बजाङ	६९४६	३१०	१:३५	१२०४	८६	१:१३	८८४	६७	१:१०
आठान	१३२६७	४६६	१:२८	१०८६	४१	१:२६	७८४	९७	१:२१
मोदी	११०६४	३१८	१:३७	१०६	७७	१:१३	८०४	६८	१:३३
नीलापनी	२१८४४	४१६	१:४६	३२४६	१०८	१:३०	४३०४	६६	१:२०
मेरी अन्धल	६३४४७	१८१४	१:३४	७१४६	३४६	१:२०	४२१७	१७२	१:१०
बाकुली	६३३३	२७४	१:३४	१३२४	७८	१:१७	१०३७	४०	१:२६
मेरी	१६६२४	४०६	१:३४	३६०६	६३७	१:२७	११३४	१७६	१:११
जडेनपुरा	६४६२	२७३	१:३४	१००६	१०२	१:११	७८३	३४	१:२०
काखतपुर	१०४६६	३०६	१:४७	२०६८	१०६	१:२०	१४७४	४४	१:२३
महाकाली अन्धल	२४४४८	१३३४	१:४०	८१११	४२३	१:१६	४८४६	२०२	१:२०
बु. ग. वि. क्षेत्र	११७००४	६१४६	१:३७	१४३४०	७७६	१:२०	१००४६	२७४	१:२०
नेपाल अधिराज्य	१३६६४३७	३८१६१	१:४३	२१६६३६	१०१४६	१:२२	१६८४४६	२७६४	१:३०

घरतुल्य तालिका अनुसार प्राथमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:४३ निम्न माध्यमिक तहमा १:२२ र प्राथमिक तहमा १:२४ देखि रको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा क्षेत्र अनुपात १:२४ शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तलका तालिका नं. १० मा दिइएको छ ।

तालिका नं. १०

क्षेत्र अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा शिक्षक	अनुपात	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा शिक्षक	अनुपात	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा शिक्षक	अनुपात
पूर्वाञ्चल	४०६३४५	६४४१	१:४६	६११७६	२४४१	१:२५	४३२६४	९३७४	१:४६
मध्यमाञ्चल	५००६४६	१०४०६	१:४८	७२४४७	३११५	१:२३	६२०६६	९०६१	१:६८
पश्चिमाञ्चल	४२२३१८	९०४७१	१:४६	५१८६०	२६६८	१:१६	४५९७७	१२६८	१:३६
मध्यपश्चिमाञ्चल	१०६८२०	४६५४	१:३६	१८७७६	११४३	१:१६	१५०९०	५५७	१:२७
सुदूर पश्चिमाञ्चल	११७००५	३१४६	१:३७	१५६५०	७७६	१:२०	१००४६	३७४	१:२७
नेपाल अधिराज्य	१६२६४२७	३८१३१	१:४३	२९६६६६	१०९४६	१:२६	१६८४६६	५०६४	१:३४

उपरोक्त तालिका अध्ययन गर्दा प्राथमिक तहमा विद्यार्थी शिक्षक अनुपात पूर्वाञ्चल मध्यमाञ्चल पश्चिमाञ्चल, मध्यपश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चल क्रमशः १:४६, १:४८, १:४०, १:३९ र १:३७ देखिन्छ । निम्न माध्यमिक तहमा अनुपातमा सबभन्दा १:२५ पूर्वाञ्चलमा छ भने सबभन्दा कम १:१६ मध्य पश्चिमाञ्चलमा परेछ । माध्यमिक तहमा पूर्वाञ्चलमा १:४६, मध्यमाञ्चलमा १:३८, पश्चिमाञ्चलमा १:३६, मध्य पश्चिमाञ्चलमा १:२७ र सुदूर पश्चिमाञ्चलमा १:२७ देखिन्छ ।

उमेरवार जनसंख्याको आधारमा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

सारणी नं. ९

विद्यालयको नाम	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	६-१० वर्षको बालबालिका	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुपात (१०० प्रतिशत)	११-१२ वर्षको बाल-बालिका	नि. मा. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुपात-मा भर्ना प्रतिशत	१३-१५ वर्षको बाल-बालिका	मा. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुपात-मा भर्ना प्रतिशत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)
हाप्तेगुप्त	१०१२१	१६८१४	६२.२	६७१९	२६१०	६६.०	८४२२	१४१०	१७.७
साँघुर	२२४३४	१७७८०	७०.७	४७०४	१८१०	२०.६	१११६२	१०६०	१२.०
श्याम	२६१६१	२४००३	६४.९	६०१६०	३०३०	६२.०	१६३०४	२४३६	१०.६
झापा	४०४३४	६४३०४	४४.६	२०६०१	११४०४	४१.२	३४४६२	१०६६०	३२.१
मेची अञ्चल	१४७२०४	१२००४१	८१.६	२३१५६	१००७५	६४.४	५०२०४	१६७१६	२४.६
बाँखुवा सभा	१७६४८	१६६६६	६६.२	६०६३	२००२	२६.०	६०१६	१७६४	१६.२
भोखुवा	२७०६२	६२७६०	४०.६	१०२००	६०६४	२७.०	१४६९३	२६४०	१८.१
सेल्लुवा	१२१२६	११२६६	८५.२	४२६०	१०६०	३६.२	६६००	१०६४	१६.४
धनकुवा	१०१०६	१७६६०	६४.६	६२६२	१६२२	२६.६	६४१६	१६६०	१०.६
मोरङ	८०७४०	४४०६६	६०.६	२०६६६	१२६०	३६.०	६६१०६	६६६६	२०.६
सुनसरी	६७१०६	३६६००	८३.६	१००४६	६६६०	६६.६	२०६६०	७१०१	३३.६
कोशी अञ्चल	२२२३६२	१२०३६०	७१.६	७६७६०	२४०६०	३२.६	६४६६१	६६६६२	२४.६
बाण्डुवा	१२६६०	६०६६	६६.६	६०६०	६१६६	६६.६	६६६६	६६६	६.६
खोटाङ	३०६७६	१६६६६	६६.६	६६६०	२६६०	६०.६	१६६६६	२६६६	१६.६
बोधिचुङ्गा	१२६६६	१६६६६	६६.६	६६६६	१६६६	६६.६	६६६६	१६६६	१६.६
बदकुर	२६६६०	१६६६६	६६.६	६०६६	१०६०	६०.६	१०६६६	६६६६	१०.६
भक्तरी	६०६६६	३६६६६	६६.६	१६६६६	६०६०	६६.६	१०६६६	६६६६	३६.६
तिरहु	६६६६०	३०६६०	६०.६	१४६६६	७६६६	६६.६	१४६६६	७६६६	६६.६
सगरमाथा अञ्चल	२००६६६	११६६६६	६०.६	६६६६६	१०६६०	६०.६	७६६६६	१६६६६	२१.६

[illegible]

[illegible]

वि.सं. नाम	मा.स.मि.क.		निरा मा.स.मि.क.				मा.स.मि.क.		
	६-९० वर्षको अनशयता	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	ज. स. अनुपा- त प्रति- शत	११-१२ वर्षको जन- संख्या	निरा मा. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. स. अनुपात- मा प्रति- शत	१३-१४ वर्षको जन- संख्या	मा. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. स. अनुपा- त प्रति- शत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)
डोल्पा	२७३०	३१७२	११३.२	८१७	२३६	३२.६	११३८	२०३	१८.०
फालिकोटे	१०२४८	४६०६	४१.८	३६९०	२१६	१६.१	४४००	४६३	१०.५
सुम्ना	८७२८	४२४१	६०.०	६०६०	४४०	१८.६	३७०६	४६३	११.७
बागलुङ अञ्चल	३००२१	१७७५५	४६.१	६४००	१७६५	१६.१	१२६१६	१३७६	१०.६
भानुखोटा	१४४१०	७१४४	४६.६	४७७४	१४७	११.७	३५४३	४०४	६.३
ईलाम	१६०६६	१४०३६	६४.०	८१७६	१४३६	१८.०	१००४२	११०५	१०.०
सुनसरी	२४०४६	२०४४०	८४.४	७२१०	२१७१	२३.४	६६६३	१७५८	१७.५
मोरङ	३१४६५	१४३४६	४५.६	६०८७	१०३०	३०.३	१००२६	१३३४	१४.१
मकवाना	३११३६	१६३६०	६०.३	६३६८	२५७१	३७.४	११३००	१७३०	१५.३
मेची अञ्चल	१२४०१३	७६६७४	६१.६	३६३४७	८६७४	२३.०	४०६८७	६६४२	१३.५
मध्याञ्चल									
विद्याम क्षेत्र	६८६६०	१०६०२०	६३.६	६३८३०	१०७७६	३०.०	११६३३३	७५०४०	१२.६
बाग्लुङ	६६६१	६७०६	६६.४	२४६७	६३३	२४.४	२१०१	४३८	१४.५
बझाङ	१७४३०	६६४६	३७.०	५३७०	१२०५	२३.४	४६१३	८८४	१४.०
अछाम	५३३००	१३६६७	४६.६	७३३५	१०८६	१४.६	१७६०	७०५	८.१
कोशी	२०१८६	११७६४	५८.४	६४०८	६०६	१४.६	८११०	८०५	६.६
नैनाली	४६०११	२१०४४	४६.६	१०४१०	३२४६	३३.६	१६७७६	२३०५	१३.६
मेची अञ्चल	११४६६४	६६६४७	५८.४	३०४४५	७१४७	३०.६	४१०६४	५२१७	१२.७
बाग्लुङ	१२२०५	६६६३	५६.०	६६७३	१२६५	३३.३	४१३०	६०७	६.१
वीरगञ्ज	३४०६८	१६६४४	७०.६	७७०३	३६७५	४०.६	६६४१	१५३५	१६.७
सुनसरी	१२२५८	६६६३	७०.६	४०७५	१०८६	२७.५	४००३	७०३	१६.४
बाग्लुङ	२६५६०	१७४६६	६६.६	७७६१	२०६८	२०.६	४०६७	१६७५	१६.७
महाकाली अञ्चल	७२२११	४६६४८	७६.६	६६६४५	८१६१	३४.६	२६६८३	४६४३	१७.६
सुदूर पश्चिमाञ्चल									
विद्याम क्षेत्र	१०६०१३	११७००५	६१.६	५७४००	१५७१०	२६.७	६००४७	१००४५	१६.८
नेपाल अधिराज्य									
को जम्मा	४०६०५२४	१६६६४७७	७६.६	७२२८६१	२१६६६६	३०.४	६०३६६३	१६८४४६	२३.०

प्रस्तुत तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको स्तरमा अध्ययनमा र विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत को होय आधारमा सम प्रकार भएको पाइन्छ ।

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१-१० वर्षीको जम्मा संख्या	सम्भाव्य शिक्षार्थी भर्ना प्रतिशत	भा.स. अनुपातमा भर्ना प्रतिशत	११-१२ वर्षीको जम्मा संख्या	सम्भाव्य शिक्षार्थी भर्ना प्रतिशत	भा.स. अनुपातमा भर्ना प्रतिशत	१३-१५ वर्षीको जम्मा संख्या	सम्भाव्य शिक्षार्थी भर्ना प्रतिशत	भा.स. अनुपातमा भर्ना प्रतिशत
सुदूरपश्चिम	५७८५८८	५८.६३%	७८.३	१३१,०५२	६१.३३%	६१.६	२६७,१८०	५८.२६%	६०.३
लुम्बिनी	७३६२६८	५८.८८%	६८.०	२२४,६३१	७२.४५%	६२.२	२८२,६८०	६२.६६%	६४.५
बागमती	४४३२१३	४२.२१%	६५.२	१५४,०२६	५१.८०%	६३.५	१२३,५२०	४२.६७%	६३.०
कर्णाली	२०२६००	५०.२८%	६३.६	६३,०३०	५८.७७%	६०.०	११६,५२०	५२.०२%	६२.६
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०६०१५	५१.७०%	६१.६	२७,४००	५५.६५%	६०.३	६०,४७०	५०.५३%	५८.५
नेपाल अधिराज्य	२२५,०४६४	५२.६४%	७२.६	७२९,५८०	६१.६६%	६०.४	६०५,६८०	५६.५४%	६२.०

२०३८ साविकको राष्ट्रिय जन गणनाको आधारमा प्राति वर्ष २.६६ प्रतिशत जन संख्या वृद्धि हुने अनुमान गरिन्छ। ११-१२ वर्षीय उमेरको जन संख्यामा २५.१३-१५.५ वर्षीको जन संख्यामा १ करोड देखि बढ्नेछ। यो करक विशेष देखिने प्रवृत्तिहरू हुने भएको छ। यो जन संख्याको करक भएको मानिने । प्रस्तुत तथ्याङ्क अध्ययनमार्फत प्राथमिक तहमा जन संख्याको अनुपातमा विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सबभन्दा धेरै सुदूर पश्चिमाञ्चलमा ६१.६ प्रतिशत भन्दा सबभन्दा धेरै पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा ६५.३ प्रतिशत भर्ना भएको देखिन्छ भने निम्न माध्यमिक तहमा सबभन्दा कम २०.० प्रतिशत मध्य पश्चिमाञ्चलमा र सबभन्दा धेरै पश्चिमाञ्चल देखिन्छ त्यस्तै माध्यमिक तहमा सबभन्दा धेरै मध्य माध्यमिक क्षेत्रमा ६४.५ छ भने सबभन्दा धेरै पश्चिम मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ ।

नेपाल अधिराज्यमा प्राथमिक तहमा ७२.९ निम्न माध्यमिक तहमा ३०.४ र माध्यमिकमा २०.० प्रतिशत भर्ना भएको पाइन्छ ।

हिमाली पहाडी र तराई भेकको आधारमा शैक्षिक स्थिति

शिक्षामा अभिरुचि राख्ने तथा शिक्षा विद्वद्हरू नेपालको शैक्षिक स्थिति हिमाली पहाडी एवं तराई भेकमा के भन्ने भन्नेको छ। यहाँ पढ्ने अध्ययनीहरू भएको पाइन्छ । यत आवश्यकता पुतिर्ने क्षति नेपाल अधिराज्यका जिल्लाहरू हिमाली पहाडी र तराई क्षेत्रमा वर्गिकरण गरि २०४० सालमा भएको नेपालको शैक्षिक स्थिति विवे प्रयास भएको छ । नेपाल अधिराज्यको ७५ जिल्लाहरू मध्ये हिमाली क्षेत्रमा १६ जिल्ला पहाडी क्षेत्रमा ३९ जिल्ला र तराई क्षेत्रमा २० जिल्लाहरू पर्दछन् । यी तीन क्षेत्रको विद्यार्थी र शिक्षक स्थिति के भन्नेको बन्नेछ । शैक्षिक स्थिति नं. १० को क) पहाडी ख) तराई र ग) हिमालीको अलग अलग छुट्टाई विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ता प्रतिशत

[illegible]

[illegible]

ताराद्वय

उत्तेरवार जनसंख्याको आधारमा

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

विद्यालयको नाम	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१-१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुपात त भर्ना प्रति- शत	११-१२ वर्षको जन- संख्या	नि. मा. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुपात- मा भर्ना प्रतिशत	१३-१५ वर्षको जन- संख्या	मा. वि. विद्यार्थी संख्या	जन संख्या अनुपात मा भर्ना प्रतिशत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)
माना	८०८३८	६०२०८	८८.२	२७५०१	११८०४	४२.२	३४१२०	१०२२०	३२.९
भोरेकु	८८३४०	५४००६	६०.६	२०६६६	६९२०	३४.७	२३२०६	६६४२	२८.६
मुनसरी	४०१८३	३३४८८	८३.८	१७८०६	६४८०	३६.१	६०६६७	०७०९	२३.६
सातरी	३०८८६	३३६४८	१०९.९	१४६५५	५०३०	३४.६	१७०१७	६९४१	३६.१
निराहा	५६७८०	३००५०	५२.६	१४४३८	४५०२	३१.२	१५८८२	०७३२	२६.८
पूर्वाञ्चल बि. क्षेत्र	३४६६३०	२२६४२३	६५.२	१०८२१६	३८०९६	३६.५	१२१६३४	३८६०६	३१.७
धनुषा	६६७७३	२६१६८	४१.८	१७००४	५५३०	३२.५	५६३६७	५२९२	२६.६
महोत्तरी	५५८७१	२०५६७	४६.५	१३५५७	३५५४	२६.२	१४६३९	४१०५	२८.०
शर्लाही	६८१५६	२२६२५	३३.२	१७३१८	५३२९	३०.७	१७०६१	३३७३	२०.५
रौतहट	५३९०३	१६०१५	३६.७	३२४४८	२७८०	२६.३	१२६८६	८००५	२२.९
बारा	५३१३५	२५९९६	४८.६	१२०३६	२६८४	२३.९	१३६६२	२७१७	१६.५
बर्मा	४४९६६	२९५३६	४६.८	१०६६८	२६४८	२६.६	१०५०८	३०६६	२८.४
चितवन	४३६९४	४६३७२	१०६.३	१५३६१	७०९१	४६.६	२०३१७	६८०२	३३.५
मध्यमाञ्चल									
विकास क्षेत्र	३८६६४४	१६२५२५	४६.४	६६०८२	२६८२८	३०.१	१०९१६७	२८२०५	२५.८
नवलपरासी	४६०६३	३२२८८	६५.८	१४६७२	३७७१	२५.९	५७०५६	३३२६	१९.५
छान्देही	६१०७४	३५७६५	५८.६	१८०१०	५३४१	२९.७	१८०८२	४०६४	२९.५
कपिलवस्तु	३७६१६	२२४२१	५९.८	१०५११	२७६६	२६.६	१०२७५	२९६४	२९.१
पश्चिमाञ्चल									
विकास क्षेत्र	१४७६५३	६०४७४	६९.३	४३६६३	१११११	२७.४	४६२१३	६५५४	२०.७

जिल्ल्याचो नांव	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१-१० वर्षांचो जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुवा- त शाली पति माल	११-१२ वर्षांचो जनसंख्या	नि. मा. वि. विद्यार्थी संख्या	प. सं. अनुवा- त शाली प्रशिक्षण	१३-१५ वर्षांचो जनसंख्या	म. वि. विद्यार्थी संख्या	ज. सं. अनुवा- त शाली कार्य विभाग (१०)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)
काजू	४५५६६	२७६३०	३१.०	३२५३०	४३६०	२६.६	३२३०५	२५१२	१८.३
पाके	३९५९५	१४६५३	४५.८	३००००	१००००	३०.३	१००००	१३३००	१३.३
भद्रिका	२९९३६	१३३९८	६३.६	९३९०	२५०९	२७.४	९९३००	१०३००	१३.३
भाय्याश्रमांतलें									
विकारा शेत	१००३००	६९६००	२०.०	३४१३०	८५३३	२५.३	४९४५९	६०३६	१३.३
मंलाजी	४४०९९	२१०४३	४६.६	१२४९०	३२४६	२६.३	१४९०६	३३०४	१६.३
अन्वयनपूर	२६५९०	१३५९६	६३.६	७३११	२०९०	२७.६	८८३३	१०७०८	१३.३
मुद्रा प. वि. सं.	७०६०१	३६४४८	५१.६	१६६६१	५३८४	३३.८	२३००६	३००३६	१३.३
काजू	१०५३१२०	६०६६३६	५७.१	३००९४०	६३६८०	२१.१	३४१००१	८००२६	२५.३

उत्तरवार जगसंहाराको आधारमा

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिफल

[illegible]

मासिक प्रस्तुत की जायेगी। विवरण की आवश्यकता पड़ने पर, वरिष्ठ र. हिमाली क्षेत्रों के लिए अनुसारकी जन-
गणना विवरण र. विवरणों द्वारा दी जायेगी तथा प्रसार गणकी माहिर।

विवरण क्षेत्र	जनसा. जन- गणना (१-१०)	विद्यार्थी संख्या	जनसा. प्रति शत	जनसा. जन- गणना (११-१२)	विद्यार्थी संख्या	प्रति- शत	जनसा. जन- गणना	विद्यार्थी संख्या	प्रति- शत
पहाड़ी	६६२६१८	२६६३१४	४०.४	३६६३२२	११९४६३	३२.५	३८३४४४	१०८७३१	२८.५
तटीय	१०१११२५	६०६१०५	६०.१	३००६४३	६३६५०	२१.१	३४९-०१	८००२६	२३.५
हिमाली	१०४८५५६	१५४४४३	३१.९	३०९४४	१४४६६	२४.०	३०९३९	१०६६६	१३.३
जम्मा	१६८२३९६	१५४४४३	३१.९	३०९४४	१४४६६	२४.०	३०९३९	१०६६६	१३.३

(नोट-जनसा. जनगणना की आवश्यकता १-१० जनसा. ११-१२ को ३० र. १०-१२ जनसा. विवरण
प्रसारण की जायेगी तथा प्रसार गणकी माहिर।)

प्रस्तुत माहिर प्रसारण की आवश्यकता १-१०, ११-१२ र. १३-१४ को जनसा. र. जनसा. की
जनसा. विवरणों द्वारा दी जायेगी तथा प्रसार गणकी माहिर।

	जनसा. जनगणना		विद्यार्थी संख्या		जनसा. जनगणना	
	जनसा. जनगणना (१-१०) प्रतिशत	विद्यार्थी संख्या प्रतिशत	जनसा. जनगणना (११-१२) प्रतिशत	विद्यार्थी संख्या प्रतिशत	जनसा. जनगणना (१३-१४) प्रतिशत	विद्यार्थी संख्या प्रतिशत
पहाड़ी क्षेत्र	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५
तटीय क्षेत्र	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५
हिमाली क्षेत्र	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५	४९.५	५९.५

कक्षागत उमेरवार छात्र छात्राको विवरण

प्राथमिक तह भन्नाथि १ कक्षादेखि ४ कक्षा, निम्न माध्यमिक तह ५-७ तह कक्षा र माध्यमिक तहमा कक्षा ८ र ९ तह गरी ३ तहमा कक्षागत विवरण । प्राथमिक तहमा पर्ने छात्र छात्राको उमेर ६ देखि १० वर्ष, निम्न माध्यमिक ११ र १२ वर्ष र उच्च माध्यमिक तहमा पर्नेको उमेर १३ देखि १४ वर्षसम्म हुनुपर्ने व्यवस्था भएको छ। छात्रको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक ३ तह तहमा माथि तोकिएको उमेर भन्दा कम र पछि उमेरका छात्र छात्राहरू पनि पर्ने गरेको पाइन्छ । अहिले तम्जनको प्रस्तुत तथ्याङ्कमा ३ तह तहमा कम र पछि उमेरका सबै विद्यार्थीहरू समावेश गरेको छैन। विवरण प्रस्तुत गरिएको विषय अनुसार सहजै देखिने भन्दा अनुपात (Apparent Participation) अतिरिक्त तर आवश्यक शिक्षा निरहक सहजै देखिने भन्दा अनुपात बाहेक अरु भन्दा अनुपात (Net Participation) को छीर्ने गरेको पाइन्छ । यस आवश्यकता पूर्तिको लागि हाजिरा नं. १३ (क) प्राथमिक, (ख) निम्न माध्यमिक र (ग) माध्यमिकमा कक्षागत उमेरवार छात्र छात्राको भन्दा विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

सम्बुद्ध तालिका नं. १२ (क) प्राथमिक तहसिल लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी
 ७१,२२२ मध्ये छान्ता संख्यामा २०७१२ र लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी १,००,००० मध्ये
 छान्ता संख्या ३३,३३३ छान्ता पदवी गर्नेको घर माथ उमेर ५ देखि १० वर्षका विवरणी सभ्या १२,१२,२२२ माथ
 पदवी गर्नेको र छान्ता वर्ग २४३,३३३ पदवी गर्नेको बाइछ ।

सम्बुद्ध तालिका नं. १२ (ख) निम्न तहसिलका लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी
 १२,२२२ मध्ये छान्ता संख्यामा ३,३३३ र लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी १,१०,११२ मध्ये
 छान्ता संख्या २०,१११ पदवी गर्नेको घर माथ उमेर ११ र १२ वर्षका विवरणी सभ्या २०,१११ माथ बाइछका
 भई छान्ता वर्ग २२,२२२ माथ बाइछो देखिन्छ ।

तालिका नं. १२ (ग) तहसिलका लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी २,१०२ मध्ये
 छान्ता संख्या १,१११ र लोकसंख्या क्षेत्र अन्तर्गत कक्ष क्षेत्रका सभ्या विवरणी २२,२२२ मध्ये छान्ता संख्या
 १२,२२२ पदवी गर्नेको घर माथ उमेर १३ देखि १४ वर्षका विवरणी सभ्या १,११,१११ मध्ये छान्ता संख्या २२,२२२
 बाइछका रत बाइछो बाइछ ।

नेपाल अधिराज्यको सामीप तथा माहुरी क्षेत्रको सैविक स्थिति

नेपाल अधिराज्यको सम्मति ३२ विभाग २०५००० विन्दुको सम्पूर्ण भूभागलाई सामीप क्षेत्र मानिन्छ भने
सम्मति २३ विभाग ३००००० विन्दुको भूभागलाई माहुरी क्षेत्र मानिन्छ। सम्मति २३को माहुरी क्षेत्र
भूभाग २३ विभागहरू र २००००० विन्दुको भूभागलाई सम्मति २३को माहुरी क्षेत्र मानिन्छ।

सम्मति २३को माहुरी क्षेत्रको विवरण

१. धनकुटा
२. धनकुटा
३. धनकुटा
४. धनकुटा
५. धनकुटा
६. धनकुटा
७. धनकुटा
८. धनकुटा
९. धनकुटा
१०. धनकुटा
११. धनकुटा
१२. धनकुटा
१३. धनकुटा
१४. धनकुटा
१५. धनकुटा
१६. धनकुटा
१७. धनकुटा
१८. धनकुटा
१९. धनकुटा
२०. धनकुटा
२१. धनकुटा
२२. धनकुटा

सम्मति २३को माहुरी क्षेत्रको नाम

१. धनकुटा
२. धनकुटा र धनकुटा (२)
३. धनकुटा
४. धनकुटा
५. धनकुटा
६. धनकुटा
७. धनकुटा
८. धनकुटा
९. धनकुटा
१०. धनकुटा
११. धनकुटा
१२. धनकुटा
१३. धनकुटा
१४. धनकुटा
१५. धनकुटा
१६. धनकुटा
१७. धनकुटा
१८. धनकुटा
१९. धनकुटा
२०. धनकुटा
२१. धनकुटा
२२. धनकुटा

भारत व संघीय प्रदेशों के विभाग

राज्य एवं संघीय प्रदेशों के नाम

२३. गुजरात
२४. महाराष्ट्र
२५. पंजाब
२६. राजस्थान
२७. सिंधु प्रदेश
२८. बंगाल

२९. अरुणाचल प्रदेश
३०. असम
३१. बिहार
३२. छत्तीसगढ़
३३. झारखण्ड
३४. कर्नाटक
३५. केरल
३६. मध्य प्रदेश
३७. महाराष्ट्र
३८. गुजरात

संविधान के अनुच्छेद २४३ के तहत राज्य एवं संघीय प्रदेशों के नामों के अलावा अन्य नामों का उपयोग भी किया जा सकता है। उदाहरण के तौर पर 'राज्य' के स्थान पर 'प्रदेश' का उपयोग किया जा सकता है।

विभाग	राज्य संविधान	संघीय प्रदेश	संघीय प्रदेश	संघीय प्रदेश	संघीय प्रदेश
१. विधानमंडल					
(क) राज्यीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ख) वि. संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ग) संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
२. विधानमंडल					
(क) राज्यीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ख) वि. संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ग) संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
३. विधानमंडल					
(क) राज्यीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ख) वि. संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
(ग) संघीय	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००

प्रत्येक विभाग के अंतर्गत राज्य एवं संघीय प्रदेशों के नामों के अलावा अन्य नामों का उपयोग भी किया जा सकता है। उदाहरण के तौर पर 'राज्य' के स्थान पर 'प्रदेश' का उपयोग किया जा सकता है।

प्राथमिक शिक्षालय शिक्षक प्रशिक्षार्थी

[illegible]

प्राविधिक शिक्षालय शिक्षक प्रशिक्षार्थी विवरण

विद्यालय	विषय	प्रशिक्षार्थी संख्या								मिलित संख्या		
		महिली वर्ग		श्रीश्री वर्ग		कैथी वर्ग		कार्यका एजीप				
		आम छात्रा	अन्य छात्रा	आम छात्रा	अन्य छात्रा	आम छात्रा	अन्य छात्रा	आम छात्रा	अन्य छात्रा	संख्या	प्रतिशत	
उच्च माध्यमिक स्तर												
एम. टी. सी.												
काठमाण्डू	क) मेकानिक्स	२४	—	१२	—	६	—	—	—	४२	—	—
	ख) विद्युत्त कला	२४	१	२१	—	—	—	—	—	४६	२२	१७
	ग) रेगिस्टरी किटिंग	१७	—	१६	—	७	—	—	—	३९	—	—
माध्यमिक स्तर												
कार्यका प्रा. वि.												
धुमला	क) कृषि	१२	—	१२	—	१२	—	१०	—	४६	—	—
	ख) निर्माण	१२	—	११	—	६	—	६	—	३५	१६	६
	ग) स्वाच्छ	१०	—	—	—	७	—	६	—	२३	—	—
प्रा.वि.उत्तरपानीक	क) कृषि	२३	२	—	—	—	—	—	—	२५	६	३
प्रा. वि. लहान	क) कृषि	२४	१	१६	—	—	—	—	—	४१	—	—
	ख) निर्माण	२४	२	१४	—	—	—	—	—	३६	१२	३
जिरी प्रा. वि.												
जिरी	क) कृषि	१४	—	—	—	—	—	—	—	१४	—	—
	ख) निर्माण	९	—	—	—	—	—	—	—	९	१६	२
	ग) स्वाच्छ	—	१६	—	—	—	—	—	—	१६	—	—

श्रीष्ठ शिक्षा कार्यक्रम

श्रीष्ठ को संस्कार शिक्षा तथा शैक्षणिक गतिविधि अन्तर्गत श्रीष्ठ शिक्षा (शाखा) में संलग्न शिक्षा, साहित्यिक तथा सामाजिक विकास, प्रौद्योगिकी, साधारण तथा उच्च कार्यशाला आदि में २ मूलका दिने (उद्देश्य) श्रीष्ठ शिक्षा कार्यक्रमों सम्पादन करने आशुकी है। वेदांगी तर्जुनी, विकासका लागि प्रोष्ठ शिक्षा कार्यक्रमों सहजपूर्ण भूमिका लेने तथालाई ध्यानमा राखी ठोडो पत्र वर्षादि योजना अन्तर्गत ३ साधारण शिक्षा प्रौद्योगिकी साधारण वर्ग तथा राखी तथै अनुक्रम कार्यक्रम सम्पादन आशुकीमा विभिन्न साधन र श्रोत अन्तर्गत यस ३ वर्षका विद्याभ्यास अन्तर्गत आशुकी देखिन्छ।

आ. व.	श्री. शिक्षा केन्द्र संख्या	साधारण वर्ग संख्या लक्ष्य	साधारण संख्या प्रभावित	वर्गित
२०७०/७१	७००	२५०००	२००००	
२०७१/७२	२५००	१०००००	८००००	
२०७२/७३	२००००	२५०००००	२००००००	

आ. व. २०७०/७१ मा १२५,००० शिक्षा प्रौद्योगिकी साधारण वर्ग वर्ग २५,००० वर्ष कार्यक्रम अन्तर्गत, शिक्षा र मूलका दिने तथा अनुक्रम श्रीष्ठ शिक्षा कार्यक्रम निम्न अनुसार सम्पादन आशुकी रहेको छः

आ. व. २०७०/७१ को लक्ष्य

केन्द्र सम्पादन गर्ने माध्यम	श्री. शिक्षा केन्द्र संख्या लक्ष्य	साधारण वर्ग संख्या लक्ष्य
वि. का. शिक्षा शाखा	२०००	२५०००
संघ संस्था	४००	१००००
राष्ट्रिय प्रौद्योगिकी	४००	१००००
अन्तर्गत शिक्षा	४००	१००००
अन्य संस्था शिक्षा	२०	५००
अभ्यास	२०००	२५००००

श्रीष्ठ शिक्षा कार्यक्रम व्यापक एवं प्रभावकारी कामा सम्पादन गर्ने गराउन चालु आ. व. २०७०/७१ मा मन्त्रालयबाट केही विद्यालय स्थापना निरीक्षण गर्ने गराउन निरीक्षण टोलीहरू पठाई कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखापर्नेका कठिनाईहरूको अध्ययन समेत गर्ने गराउने काम भएको छ र आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमाई सुधार गरी लक्ष्य वर्ग प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्ने गराउने व्यवस्था भई आ. व. २०७०/७१ को लक्ष्य अनुक्रम प्रगति यस प्रकार भएको छ।

आ. व. २०४०।०४१ की प्रगति

१. श्री ३ विभागीय प्रतिष्ठान ४३ विलगाया ५,००,००० निरुद्ध। श्री ३ वहाँ साक्षर वर्ग २०५० २ विभिन्न क्षेत्र सन्वाहकवाट ४४२ मरी जम्मा २२,१०० वना कसहृष्ट खोले लक्ष्य रहेकोमा २२,६२० वना कसहृष्ट खोले ०५,५६५ साक्षर भएकोले ६०६२ प्रगति भएको छ ।
 २. श्री ३ अन्तर्गत विभागीय कार्यालय जम्मा २ विलगाया ४६२ कसहृष्ट खोले १५,६०० निरुद्ध। श्री ३ वहाँ साक्षर वर्ग २०५० २ विभिन्न क्षेत्र सन्वाहकवाट ४४२ मरी जम्मा २२,१०० वना कसहृष्ट खोले लक्ष्य रहेकोमा ४४२ वना कसहृष्ट सन्वाहक मई १५,०६६ साक्षर भएको ३,६०६ प्रगति भएको छ ।
 ३. श्री ३ अन्तर्गत विभागीय ४४० कसहृष्ट खोले १६,००० वहाँ साक्षर वर्ग २०५० २ विभिन्न क्षेत्र सन्वाहकवाट ४४२ मरी जम्मा २२,१०० वना कसहृष्ट खोले लक्ष्य रहेकोमा १२६ वना कसहृष्ट सन्वाहक मई १०,२०६ साक्षर भएको २,६१० प्रगति भएको छ ।
- सम्पत्ति जम्मा १,६०,६०० वहाँ साक्षर वर्ग २०५० २ विभिन्न क्षेत्र सन्वाहकवाट ४४२ मरी जम्मा २२,१०० वना कसहृष्ट खोले लक्ष्य रहेकोमा ३५,४०६ प्रगति भएको छ ।

एस. एल. सी. परीक्षा विवरण

[illegible]

प्रयोगाधीन विनिर्देश	प्रयोगाधीन संख्या	प्रयोगाधीन संख्या	प्रतिशत
प्रयोगाधीन	२००००	२००००	१००%
प्रयोगाधीन	१००००	१००००	१००%
प्रयोगाधीन	३००००	३००००	१००%
प्रयोगाधीन	१००००	१००००	१००%

सन् १९८४/८५ को लागि प्राप्त छात्रवृत्ति विवरण

दस्तावेज:-

१. एम. वि. वि. एम.	१	
२. इन्जिनियरिङ	२	
३. मि. डि. एम.	२	
४. बि. कार्गो	१	
५. M. P. D. Agriculture Project	१	राज्यपालि गर्ने सहायता
श्रीलङ्काका अध्ययन व्यवस्था भएको:-		

१. बि. एम. डि. एम.	२	
--------------------	---	--

सुप्रिया विश्वविद्यालय सोभियत संघ:-

१. मेडिसिन	१	
२. एम. डि. एम.	१	
३. इन्जिनियरिङ	१	
४. कोमर्सी	१	
	४	

टर्की:-

१. मेडिसिन	२	
२. इन्जिनियरिङ	१	
	३	

पाकिस्तान:-

१. मिमिन इन्जिनियरिङ	१	
२. एम. वि. वि. एम.	१	
३. बि. कार्गो	२	
४. बि. डि. एम.	१	
	५	

चीन:-

१. मेडिसिन	२	
२. अकुप्यर	१	
३. कोमर्सी	१	
४. मिमिन इन्जिनियरिङ	२	
	६	

१५

मलेशिया:-

१. डेनरल रेजिडेंसियल	४
२. एडि-जेन एयर कान्ट्रोल भे. इन्फो	२
३. ए. ए. लाइट वर्कस हाई विज	२
४. " " मेकानिकल हाई विज	२
५. एम. लि.	२
६. एम. ए. इन्फोमेटिक्स	२
७. एम. जेन	२
	१८

सं. मणतन्त्र जर्मनीको सहयोगमा पाकिस्तानमा अध्ययन हुने:-

१. जि. एस्सी इन्फो	१२
--------------------	----

स्पेन:-

१. सेन्टिनल प्राया	२
--------------------	---

भोलियत संघ:-

१. डेनरल रेजिडेंसियल	४
२. फार्मसी	२
३. मेडिकल (पेष्ट वायुमय)	१
४. विभिन्न इन्फोमेटिक्स	४२
५. जर्नलिज्म	२
६. जर्नलिज्म	१
	५१

युगोस्लाभिया:-

१. विभिन्न इन्फोमेटिक्स	२
-------------------------	---

अरब मणतन्त्र इजिप्ट:-

१. भौतिक शास्त्र	१
२. रसायन शास्त्र	१
३. जलसन्नि शास्त्र	१
४. भौतिक	१
५. इन्फोमेटिक्स	१
६. विभिन्न इन्फोमेटिक्स	१
	६

सन् १९८४-८५ को लागि बारम्बार लोकता अन्तरगत प्राप्त व्यवहारगत प्राप्त विभिन्न विवरणहरू

झण्डवृत्तिहरू

१. सिविल अडिबनिपत्रिङ्ग	२२
२. इलेक्ट्रिकल "	१०
३. आसिडबचेरुङ्ग "	२
४. गेस मिटरल "	६
५. इलेक्ट्रिफिकेसन् "	५
६. डिप्लोमा इन्फरेस्ट्रुक्चर	१०
७. माइनिङ्ग अडिबनिपत्रिङ्ग	३
८. बाटर्ई एम्प्लोयेन्स	०
९. सेन्सरी माइन्स	१०
१०. डेमेन्सोन्स	३
११. बि एरपी कृति	५

अमेरिकी पार्टीसिपेन्ट प्रोग्राम अन्तरगत प्राप्त झण्डवृत्ति:-

१. बि एरपी कृति	५
२. सेन्सरी माइन्स	३

शिक्षामा लगानी

शिक्षा क्षेत्रको जग बलियो बनाई राष्ट्रको सम्वद्र्धनमा योग्य योगदान गर्ने उद्देश्यले आन्तरिक मामिला तथा बजेट मन्त्रालयले शिक्षा विकासको लागि एकम दूला परिमाणमा लगानी गरेको देखिन्छ । शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयको क्षेत्र अन्तर्गत अन्य सामाजिक सेवाहरू जस्तै पुस्तकालय, ऐतिहासिक स्थल तथा स्मारक संरक्षण, नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान, स्मृति संवादालय, नेपाल स्काउट आदि कामको लागि खर्च हुने रकम ~~१५६३~~ १५६३ करोड पनि राष्ट्रको कुल बजेट मध्ये शिक्षा क्षेत्रमा ठूलो परिमाणमा लगानी भए गरेको आन्तरिकता देहान समोजित १ गरेको लागि अर्को प्रस्तुत तालिका नं. १५ बाट स्पष्ट हुन आएको देखिन्छ ।

र. हजारमा

आ. व.	कुल बजेट विकास र साधारण	शिक्षा तर्फ विकास र साधारण	प्रतिशतमा
२०१७-२०१८	४८६००६७	४२१६२६	८.६६ %
२०१८-२०१९	७११३२१४	४४०२६७	६.२१ %
२०१९-२०२०	६१८७२०२	४२१३३६	६.८१ %
२०२०-२०२१	६४२२६१३	८०४२२३	१२.५० %
२०२१-२०२२	१००६५५४	६१०७६२	६.०६ %

स्रोत :- बजेट विवरण

वी १ को सरकार, अर्थ मन्त्रालय ।

उपसंहार

देशको विकासको निमित्त शिक्षाको विकास हुनु अपरिहार्य छ । यस संरक्षिततालाई दृश्यमान पारी शिक्षाको विकासको निमित्त राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनाको प्राथमिक भएको हो । राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनामा शिक्षाको संख्यामा विकासको साथ साथै गुणात्मक विकासमा पनि जोर दिइएको छ । वहुपरीक्षितमा प्राप्त गरी केहीत शिक्षाको विकासलाई गाउँहरूमा पनि सुलभ रूपमा शिक्षाको सुविधा उपलब्ध गराउने दिशाबल रहेकामा शिक्षा सबै पुरीमा प्राथमिक विद्यालयको सुविधा पुग्दाई शिक्षाको समान अवसर बढीमा गरी जसको उपभोग गर्न पाउनु भन्ने लक्ष राखिएको छ । यस अनुसन्धानको अन्तर्गतमा शिक्षाको प्रगति भएको पाइएको र प्राथमिक शिक्षा तर्फ अपेक्षित रूपमा अभिवृद्धि तथा जो छुट्टे हुँदै गएको कारण राष्ट्रियतक श्री ५ महाराजाधिराज सरकारले भुम राज्यसिपेको पुगीत अवतलमा जसको शिक्षाको उपलब्धता नाममाड बकिर हुनु तपरीभ भाने उद्देश्य अनुसन्धान प्राथमिक विद्यार्थीहरूलाई नियुक्त पढाईको अवस्था राष्ट्रियतक प्राथमिक विद्यार्थीको मनो संख्यामा हुलो अभिवृद्धि हुन गएको छ । यसो निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तर्फ पनि शिक्षा प्रगति भएको हुँदा संश्लेषा नेपाल अधिराज्यको क्षेत्र अनुसार विद्यालय विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण तथा वृद्धि प्रतिशत (२०३८-२०४०) संश्लेषा तालिका नं. १३ को (क) प्राथमिक (ख) निम्न माध्यमिक र (ग) माध्यमिकको ठूला छुट्टे प्रस्तुत गरेको छ ।

तालिका नं. १३ (क)

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यालय, विद्यार्थी

तथा

शिक्षक विवरण

(२०३८-२०४०)

विकास क्षेत्र	२०३८ मात्र			२०४०			२०३८-२०४० को वृद्धिदर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल	२५६२	३०६५०५	८१३६	२६४६	४०६३४५	८४४१	३.१	३०.०	१५.५
मध्यमाञ्चल	२६६१	४४६६४७	८६६६	३१५१	५००६४६	१०४०६	५.३	१२.२	१५.६
पश्चिमाञ्चल	६७१४	३६००४५	८३६६	२७६२	४६२३१०	१०४७१	१.६	८.०	२६.७
मध्यपश्चिमाञ्चल	१६२३	१५६६२१	४०४६	१६७४	१७६०२०	४६४४	३.१	१४.२	१५.०
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०१५	१०११००	२६३६	१०५६	११७००५	३१४६	४.३	१५.६	१६.५
नेपाल अधिराज्यको									
जम्मा:-	१०६१२	१४७४६६०	३६२५६	११२६६	१६२६४३७	३८१२१	३.५	११.१	१८.२

तालिका नं. १३ (ख)

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यालय, विद्यार्थी

तथा

शिक्षक विवरण

(२०३९-२०४०)

विद्यालय क्षेत्र	२०३९			२०४०			२०३९-२०४० को सुझावर प्रतिमा		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
सुदूरपश्चिम	३९९	१२३३०५	२४६३	४०२	१२५१०५	२४७९	५५५	१०९२	२०२
मध्यमाञ्चल	०२९	५२६५५	३३६५	०३१	५२७४६	३५९५	५२९	१०९२	२०२
पश्चिमाञ्चल	५०५	१०००५२	१२३१०	५०६	१०१०५०	१२३१०	१०५	१०९२	१०२
मध्यपश्चिमाञ्चल	३२९	१०५५२२	५०५२२	४२९	१०६०३३	११५२३	१०५	१०९२	१०२
सुदूर पश्चिमाञ्चल	३२९	१०००५२	३३६३	३४२	१०१०५०	३३६३	१०५	१०९२	१०२
नेपाल अधिराज्य									
कुल	२०३९	१०००५२	१००५२	२०४०	१०१०५०	१००५२	१०५	१०९२	१०२

तालिका नं. १३ (ग)

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यालय, विद्यार्थी

तथा

शिक्षक विवरण

(२०३९-२०४०)

विद्यालय क्षेत्र	२०३९			२०४०			२०३९-२०४० को सुझावर प्रतिमा		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
सुदूरपश्चिम	२५०	१०००५२	१००५२	२५०	१०००५२	१००५२	२५०	१००५२	१००
मध्यमाञ्चल	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१००५२	१००
पश्चिमाञ्चल	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१००५२	१००
मध्यपश्चिमाञ्चल	१०५	१०००५२	१००५२	१०५	१०००५२	१००५२	१०५	१००५२	१००
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१०००५२	१००५२	२०५	१००५२	१००
नेपाल अधिराज्य									
कुल	२०३९	१०००५२	१००५२	२०४०	१०००५२	१००५२	२०५	१००५२	१००

